

## Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi:

**W Krakowie:** rocznie kor. 32—, kwartalnie kor. 8—, miesięcznie kor. 2-70, za odosobnienie dwukrotnie dziennie 60 halerzy miesięcznie.

Numer poranny 14 hal.,  
południowy 4 hal.

# GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZECZ JÓZEFA ROGOSZA.

Wychodzi od r. 1900 dwa razy dziennie.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBURG.

Redakcja i Administracja: ulica Garbarska, 7. — Telefon Redakcji nr. 309.

## Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi:

**Na prowincji:** rocznie kor. 40—, kwartalnie kor. 10—, miesięcznie kor. 3-40. Za granicą: kwartalnie kor. 13—, rocznie kor. 52—.

Numer wieczorny na  
prowincję 16 halerzy,  
południowy 6 hal.

**Opłacenienia (inseraty)** przyjmuje samoistny przedsiębiorca tego działu Jan Strycharski w biurze inseratowym „Głosu Narodu“ przy ul. Jagiellońskiej, 7 (róg ul. Szewskiej). Od miejsca wiersza drobem pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 10 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy za każdy raz. Sluby, nekrologi etc. wiersz 80 hal. **Zamiejscowe ogłoszenia** przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Haussmanna, Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu, nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukes, H. Schalek. W Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette, directeur, Rue Coumartin.

Nr. 97.

Kraków, Piątek dnia 27 Kwietnia 1900.

Rok VIII.

## Dyskusja o emigracji chłopskiej.

Ksiądz Stojalowski ma niewątpliwie tę zasługę, że wywołuje w Izbie Sejmowej dyskusję nad sprawami obchodzącymi ogół, które zazwyczaj w tej „wielkiej radzie powiatowej“ przepływają wśród majestatycznego spokoju, majestatycznej apatii i majestatycznej beczmyślności. Nie poradzi on jednak na to, żeby te dyskusje miały charakter wyższy, już choćby dlatego, że sam na ten wyższy poziom wejść nie umie i dość często, jak mu to słusznie zarzucił poseł Kramarczyk, mówi, byle mówić. W mowie jednak, którą ks. Stojalowski odpowiedział na wniosek Pilata w sprawie emigracji było dużo uzasadnionej goryczy.

„Wniosek komisji, administracyjnej — mówił ks. Stojalowski zupełnie słusznie — jest tylko typem postępowania nie tylko galicyjskiego, ale i austriackiego. Gdy jest jaka sprawa ważna, to wówczas zamiast ją załatwić, zaczyna się szukać dat statystycznych, a po danych statystycznych przychodzą studia, a po studiach ankiet, a w rezultacie zły stan trwa dalej“.

Oczywiście myli się ksiądz Stojalowski, szukając przyczyn emigracji wyłącznie w nadużyciach starostw i w tej wstrętnej galicyjskiej manierze traktowania chłopów inaczej, niż się traktuje innych obywateli; jeżeli zaś w istocie pędzą tylko jest powodem emigracji, to mało jest ograniczyć się do skonstatowania tego, ale trzeba wskazać co tę nędzę wywołuje i jakie jest na nią lekarstwo.

Oburzeniem musi zdejnować, iż ksiądz Stojalowski nie miał odwagi wskazać na tych, którzy emigrację organizują dla własnej korzyści — a więc przede wszystkim na żydów, głównych, jeśli nie wyłącznych sprawców nędzy chłopów polskiego. Niestety, niema dzisiaj w Sejmie nikogo, koby śmiało to powiedzieć.

Oczywiście nie powiedział tego i graf Stadnicki, który z pańską nonszalancją rozwiązał kwestję tezę, według której cham jest próżniakiem i pachną mu wojaże... Dlaczego jednak ten „cham-próżniak“ „pod energiczną ręką Niemców“ pracuje daleko więcej niż na naszym zagonie, dlaczego nie chce u nas pracować, chociaż „gdyby chciał, toby nie tylko tyle co w Niemczech zarobił, ale i więcej nawet“ — tego nie powiedział szlachetny graf. Dał tylko lekko do zrozumienia, że jesteśmy za pobłażliwi dla tego chama-próżniaka, bo sami mamy do próżniactwa skłonność, a choć ten „selbstpersiflage“ pana hrabiego jest doprawdy rozbijający, to jednak należy przypuszczać, że w razie gdyby siedzieli p. Stadnickiego, (którzy, według jego słów, dlatego nie wyzyskują chłopów, bo „chłop nie jest tak nieobeznany ze stosunkami, aby się dał wyzyskać“) gdyby ci siedzieli, powtarzamy, zdwoili „energię“ swojej ręki, to ruch emigracyjny wzrósłby z pewnością w trójnasób, bo żydzi mieliby jeden grunt niezadowolenia więcej do swobodnej i bezkarnej uprawy...

Grafiowi Stadnickiemu przydałoby się przeczytać przedrukowywane przez nas uwagi Bolesława Prusa o tem tak zwykłym poniewieraniu u nas pracą i ludźmi i o stanie chorobowym, w jakim żyjemy. Poseł Kramarczyk z pewnością tych uwag nie czytał, a niezawodnie należy do tej kategorii chłopów dawnego potulnego pokroju, o jakich grafiowi Stadnicki ciągle marzą; a przecież właśnie poseł Kramarczyk stwierdza, że chłopci „mają urazę do większych właścicieli i wolą dlatego Niemcom pracować, niż swojemu“. Przez grzeczność dla panów z większej własności, poseł Kramarczyk twierdził, że „to niekorzystne dla chłopów, i dlatego przykro mu to powiedzieć“, ale nam się zdaje, że jest to jeszcze niekorzystniejsze dla tych, co sobie na taką nienawiść zasłużyli, że lud woli pracować Niemcom, choć roboty tam najgorsze, pomieszczenie opłakane, a obchodzenie się zwierzęce...

„Ceterum censemus“: klęskę emigracyjną odwrócić od nas może tylko: ochrona przed żydem, odrodzenie etyczne wielkich posiadaczy i podnie-

sienie poziomu intelektualnego i moralnego naszego ludu.

## SEJM KRAJOWY WE LWOWIE.

LWÓW 26 kwietnia. (Tel. pryw.)

Czwartkowe posiedzenie Sejmu rozpoczęło się o godzinie 11. Przyszedł namiestnik, witany przez posłów. Zjawił się także p. St. Tarnowski.

Do petycji przemawiają Brunicki i ks. Stojalowski.

Sejm przechodzi do porządku dziennego. Punktem pierwszym porządku dziennego jest pierwsze czytanie wniosku Klemensa Dzieduszyckiego w sprawie regulacji indywidualnego rozdziału kontyngentu spirytusowego na dalszy okres.

Wniosek odesłano do komisji gospodarstwa krajowego.

Następnie pierwsze czytanie wniosku posła Górki w sprawie utworzenia przy Wydziałach powiatowych bezpłatnych biur pośrednictwa pracy.

Sejm odesłał wniosek do komisji administracyjnej z poleceniem złożenia jeszcze w tej sesji sprawozdania.

### Statut miasta Krakowa w Sejmie.

Imieniem komisji gminnej referował poseł Hupka o przedłożonym przez Wydział krajowy projekcie statutu miasta Krakowa. Komisja gminna proponuje z swej strony pewne w określeniu zakresu działania zarówno Rady miejskiej, jak i organów administracji miejskiej, zmiany. Zmiany te dotyczą ściślejszego określenia zakresu działania Rady miejskiej, jako ciała uchwalającego i kontrolującego, które, jako takie, do egzekutywy mieszać się nie powinno. Tyczą się dalej ograniczenia atrybucji sekcji i komisji Rady w tym kierunku, by tymże nie służyło już więcej prawo samodzielnego zawierania interesów i wykonywania robót dla gminy, co nieraz do marnowania funduszy gminnych doprowadzało i na szkodę gminy wychodziło. Dalej uważała komisja gminna za potrzebne wzmocnić i rozszerzyć władzę prezydenta miasta — przyznając mu prawo mianowania urzędników magistratu dwóch najniższych stopni, oraz usunąć radców miejskich od osobistego udziału (z głosem doradczym) w obradach kolegjalnych magistratu. Komisja bowiem nie sądzi, by osobisty udział radców miejskich mógł na bezstronne załatwianie spraw w magistracie dać datni wywrzeć wpływ. Prócz tego wprowadza komisja kilka stylistycznych poprawek i przyjmuje zmiany, proponowane przez Wydział krajowy.

W dyskusji, jako pierwszy mówca, zabiera głos ksiądz Stojalowski. Mówca ubolewa, że druga stolica kraju przez uchwalenie takiego statutu dowiodła, iż nie dorosła do słusznych wymagań postępu i ducha czasu. Postanowienia tego statutu są wprost zaśniedziałe. Mówca przypomina głośną sprawę reformy statutu miasta Wiednia; odnośny daleko idący projekt uzyskał już sankcję mnarszą. Ordynacja wyborcza krakowska w tej formie, w jakiej ją projektuje krakowska Rada gminna, jest niesprawiedliwością i nie pozostaje w żadnym stosunku do liczby mieszkańców Krakowa. Mówca domaga się, aby ze względów społecznych uwzględniono żądania klas pracujących, upominających się o prawo głosu. Statut przedstawiony Sejmowi jest zawiły i niejasny. Nikt się w nim zorientować nie potrafi. Najlepiej będzie jeżeli ten statut wchodzi do Krakowa.

Drugim z rzędu mówcą jest poseł Rotter. Mówca przypomina, jakie zajął stanowisko w tej sprawie na posiedzeniach krakowskiej Rady gminnej. Proponował on utworzenie osobnej kurji powszechnego głosowania z 10 mandatami i uważa to za jedynie słuszne i sprawiedliwe rozwiązanie kwestji. O ile mowcy sił starczy, będzie przez całe życie bronił tego swojego projektu dopóty, dopóki nie zwycięży.

Poseł Górski zabiera następnie głos i polemizuje z ks. Stojalowskim, o którym ironicznie mówi, że niepodobna mu nie przyznać talentu uniwersalności. Mowa broni statutu uchwalonego.

Mówca broni statutu uchwalonego przez krakowską Radę gminną; twierdzi, że statut ten jest wyrazem życzeń większości mieszkańców Krakowa. Statut jest elaboratem wykonanym na podstawie bardzo wyczerpującej dyskusji.

Przemawiał następnie jeszcze raz ks. Stojalowski, polemizując z p. Górskim, oraz referent Hupka. Na

stępnie przystąpił sejm do dyskusji szczegółowej. Paragrafy 1 — 24 uchwalono bez żadnych zmian.

Przy § 25 komisarz rządowy sprzeciwił się rozszerzeniu prawa wyborczego na kobiety. W myśl tego poseł Paszkowski postawił wniosek, aby skreślone zostało przyznane w statucie kobietom prawo osobistego oddawania głosów. Referent Hupka poparł tę poprawkę, którą też sejm większością głosów uchwalił.

Przy § 60 na wniosek posła Rottera, poparty przez wnioskodawcę, uchwalono, że gmina ma prawo nabywać do wysokości 150.000 złr. bez zezwolenia Wydz. krajowego, a jedynie przy pozbywaniu własności nie wolno jej bez pozwolenia Wydziału krajowego przekroczyć kwoty 40.000 złr. Również na wniosek posła Rottera skreślono postanowienie, według których Wydział krajowy i namiestnictwo miały mieć prawo obkładać prezydenta Krakowa grzywnami do 400 koron. Za skreśleniem tych grzywn przemawiali Górski i Wodziecki; w obronie grzywn występował członek Wydziału krajowego Vayhinger i poseł Hupka jako referent, motywując rzecz tem, iż takie samo postanowienie jest w statucie Lwowa i innych miast.

Przy § 115 o postanowieniach przejściowych na wniosek posła Paszkowskiego ustanowiono, że mandaty radców krakowskich, którzy będą wybrani na podstawie nowego statutu, trwać mają do 1 sierpnia 1905. Najbliższe uzupełniające wybory połowy radców odbyć się mają 1 czerwca 1902 roku.

Następnie uchwalono ostatecznie cały statut miasta Krakowa.

Sejm załatwił nadto na czwartkowym posiedzeniu: zezwolenie Radzie powiatowej w Turce na udzielenie 50.000 koron na budowę kolei Sambor-Turka-Użok; pożyczki gminy Buczacza; opłaty gminne od spirytualistów gminy Osiek; zamknięcie rachunków za rok 1898; pobór krajowych opłat konsumpcyjnych od 1 stycznia 1900 do 31 grudnia 1904; sprawę krajowych rolniczych szkół zimowych w Niewiarowie i Wojsławcu; petycje Bułeyowej, gminy Poręba Żegoty, Bartyniaka, ks. Trznadla z Sanoka, Jarockiej, Mokłowskiej i Kowalikowej, które odstąpiono Wydz. krajowemu do załatwienia w porozumieniu z Radą szkolną.

Następne posiedzenie Sejmu odbędzie się w sobotę; w piątek odbywa posiedzenie Koło sejmowe.

## Bol. Prus o chorobie naszego społeczeństwa.

II. Powtóre — chciej mnie pan objaśnić, co to znaczy, że: pomimo trzydziestoletniej pracy nad oświatą i pomyślnością galicyjskiego ludu, czem chwali się tamtejsza inteligencja, lud ów jest tak strasznie już nie tylko ciemny, ale wprost — głupi, że wierzy w potęgę jakichś „kluczy“ i płaci za nie po trzydziści papierków?...

— Bo żyd umie otumaniać i wyzyskać chłopów — wtrąciłem.

— Po trzecie — prawil jegomość z cudzoziemskim akcentem — powiem panu coś bardzo dziwnego o żydowskim wyzysku w Galicji. Przypuśćmy, że tamtejszy chłop, mający kilkomorgową osadę, pożyczą od tamtejszego żyda na przykład 10 reńskich. Otóż można założyć się, że, pomimo wielu majątnych i oświeconych sąsiadów tej samej wiary, języka i pochodzenia, chłop nigdy nie będzie mógł spłacić żydowi owych 10 reńskich i po upływie kilku lat, przy pomocy różnych prawnych i nieprawnych szacherek, chłopską zagrodę stanie się własnością żyda.

I dzieje się rzecz straszna: żyd z całą swoją rodziną sprowadza się do zagrody chłopów, który nie tylko traci własność, ale staje się parobkiem żyda, gorzej — jego niewolnikiem.

Tu jednak trafia się niekiedy i zapewne bardzo rzadko, najdziwniejszy wypadek. Tensam chłop, który na własnej zagrodzie był próżniakiem i nędzarzem, awansowawszy na żydowskiego niewolnika, pracuje lepiej, żywi się lepiej i wogóle ma się lepiej...

Taką nadzwyczajną historję opowiadali mi ludzie, dobrze znający galicyjskie stosunki!...

— Kto pan jesteś? — zawołałem wzburzony.

— Rozumiem pańskie pytanie — odparł. — Otóż jestem bogatym Anglikiem i waszym prawdziwym przyjacielem.



— No — szepnąłem — dotychczas przemawia pan jak przyjaciel Prusaków i żydów...

— Aha! i panu nie podobała się prawda?... A przecież tylko ona może pomóc w waszym, zaiste szpiczastym położeniu. Dopóki w stosunkach z Prusakami i żydami nie zrozumiecie prawdy, dopóty będziecie ich ofiarami...

— Jakaż jest ta nowa ich ewangelja, którą chce nam pan ogłosić?...

— Zaczniemy od Prusaków — mówił tajemniczo Anglik a nasz przyjaciel. — Między narodami istnieje wymiana usług. Jeżeli wy bierzecie od Niemców fortelany, maszyny rolnicze, materiały chemiczne i apteczne, sukna, płótna, porcelanę i t. d. — musicie im koniecznie coś za to dawać. A ponieważ przemysł jest u was zbyt słabo rozwinięty i nie może współzawodniczyć z niemieckim, więc...

— Posyłamy do Niemiec nasze zboże, jajka, bydło...

— Waszego bydła — odparł Anglik — Niemcy nawet nie chcą przepuścić przez granicę; zboża stanowczo wysyłacie za mało, a co się tyczy waszych jajek, jest to artykuł tak tani, że na międzynarodowych rynkach, prawie nie można go brać w rachubę.

Powstają stąd pewne braki w waszych handlowych stosunkach, które w jakiś sposób musicie wypełnić. A ponieważ nie macie odpowiednich towarów, więc naprzód — odsyłacie Niemcom swoje listy zastawne, czyli: ziemię i domy, a powtórnie — ofiarowujecie im swoich ludzi.

„Dziarski parobek“ i „przykładnie wychowana dziewczucha“ nie wychodziliby do Prus na robotę, gdyby jaśnie pan, jaśnie pani i jaśnie panicz nie sprowadzali stamtąd towarów. Ponieważ bierzecie towary obce, więc nie macie czym wynagradzać swoich parobków, więc — oni emigrują. I tym sposobem, wyciskanie „krwi i mięsów“ waszego ludu, jest nie tylko rezultatem „pruskiej pompy“, ale i polskiego niedbalstwa o pracę i o ludzi...

Już nie mogłem pohamować gniewu, więc — wybuchnąłem:

— Ależ panie, pan tak do nas przemawia, jakbyśmy nie mieli Kopernika, wielkich poetów i artystów...

— Zaraz wam powiem coś o Koperniku... A co do wielkich poetów i artystów, no — to niechże oni sprawią, ażeby wasz lud nie potrzebował emigrować...

Ale co tam!.. Nawet nie będę aż tak wymagającym. Niech wielcy poeci i artyści zrobią choćby to, ażeby wasz chłop nie wierzył oszustowi żydowi, że: za 30 guldenów można kupić klucz, za okazaniem którego, jakiś gubernator da im darmo ziemię, dworek i narzędzia...

— Podobnej roli nigdzie nie spełnia poezja, a więc i u nas nie...

— Zgoda!.. Ale w takim razie, jeżeli mówimy o zaniedbaniu przez was najdonioślejszych spraw ekonomicznych i społecznych, dla czego zawsze zasła-

niacie się poezją i sztuką?... Sztuka nie uratuje ani jednego morga waszej ziemi, ani jednej waszej głowy!..

— Dławiła mnie taka wściekłość, że nie wiedziałem co odpowiedzieć. Wreszcie, chwilę odpocząwszy, rzekłem złamanym głosem:

— Łatwo tak panu mówić, gdy należysz do narodu bogatego, potężnego, a nadewszystko — zdrowego. Ale my jesteśmy chorzy, rozumiesz pan: chorzy!...

— A dokądże wy jeszcze myślicie chorować?...

— zapytał bezwstydnym Anglik.

— Hę?... Jaki?...

— Opowiem panu niedługą historyjkę — odparł Anglik.

— Miałem przyjaciela, który skutkiem dziwnych wydarzeń, oślepił na jedno oko. Przyzna pan, że to niewesołe położenie... Otóż, ów przyjaciel, ślepnięc przez kilka miesięcy, leżał biedak w łóżku, nie wychodził z domu, niewiele pracował, lecz za to wiele rozmyślał o swoim drucianym losie... Gdy zaś pytał go kto: jakie ma zamiary na przyszłość? czem myśli się zająć?... odpowiadał jęklwym głosem:

— Alboż ja mogę mieć jakie zamiary?... czy ja mogę o czem myśleć, kiedy jestem tak ciężko chory?...

Pewnego razu jakiś ten usłyszał lekarz przyjaciel i nagle odwrócił się do pacjenta:

— Co pan mówisz o chorobie, skoro już nie jesteś chory?

— Jaki nie jestem?... — wybuchnął pacjent — a moje ślepe oko?...

— Pańska ślepotą, to przecież nie choroba, to jest stan... Rok temu miałeś pan dwie oczy, dziś jedno, jak nowożytny Cyklop, no — i z tem jednym trzeba się wziąć do roboty...

I co pan powiesz: po tej mowie życzliwego lekarza, mój przyjaciel wziął się do roboty, jak gdyby nigdy nic. Zrozumiał bowiem, że ślepotą nie jest „choroba“, tylko „stanem“, stanem, z którym albo trzeba żyć, albo — powiesić się, jeżeli komu życie nie dogadza.

Ci, którzy na wszelkie sposoby tłumaczą waszemu społeczeństwu, że ono jest chore, oddają mu katowską przysługę... Wasze bowiem położenie nie jest „chorobą“, ale „stanem“, przy którym musicie pracować tak samo, jak inne społeczeństwa, a nawet mądrzej od innych, na co zresztą u was nie bardzo się zanosi.

## JUBILEUSZ GNIĘŻNIEŃSKI.

Prastara katedra gnieźnieńska stała się w ostatnich trzech dniach celem licznych pielgrzymek wiernych z całej Wielkopolski od granicy Śląska aż do Drwicy, bo i z Prus Zachodnich przybyli bracia nasi, by oddać cześć wielkiemu Apostołowi swemu, którego szczątki w sarkofagu tumu gnieźnieńskiego są złożone.

nim na szczeblach stoją jego ludzie i że ujście nie jest wolne.

Gdyby w tej chwili można było, oj drapnąć by z powrotem i wyrzekł się tej spiącej królowej, do której droga tak niebezpieczna i trudna.

Ale pod nim stali ludzie wytrwale i musiał biedak czekać aż okno otworzą.

Gniewosz zaczął wołać półgłosem:

— Otwieraj grafie, grafie Wojsławie, hałas usłyszysz, przepadnie wyprawa.

Ale napróżno wołał.

Począł więc podważać palcami ciężką okiennicę, szczęśliwym trafem była nie szczelnie domknięta, zdawała się ustępować powoli.

Brygida pierwsza wyrwała się z objęć Wojsława.

Okiennica zaczęła trzeszczeć, usłyszał to Wojsław, ale to był już Wojsław inny. Pocałunek dokonał swego.

— Nie, nie otworzę! — zapewniał Brygidę.

Działajmy zgodnie. Idź ostrzeż radę. — Mnie pozostaw wytrwać na straży. Już ja obrońnię dziewictwo królowej, pospiesz się ino...

Wahać się nie było czasu, Brygida wierzyła mu, spojrzeniem pożegnała kochankę i wybiegła.

Za to jedno spojrzenie oddałby życie i duszę zaprzedał!

Wyłamując okiennicę, Gniewosz wołał dalej:

— Książę tu czeka we własnej osobie. Ale to wszystko niezdolne było teraz wzruszyć Wojsława. Patrzeć w stronę, gdzie ona znikła, okiem i duszą chciał biedak w ślad za nią, a w myśli odpowiadał na stukanie zewnątrz słowami do niej.

— Głuchym przez ciebie, kochanie ty moje. Trzasnęło i rozwarło się okno. Gniewosz wlaź do wnętrza. Za nim dwóch rycerzy, książę stał

Nabożeństwo misyjne rozpoczęło się w sobotę o godz. 6 wieczorem. Obszerna katedra już wtenczas zaledwie pomieścić mogła tłumy pobożnych, którzy pragnęli dostąpić u źródła ożywczej łaski ku pokrzepieniu swego ducha.

W niedzielę i poniedziałek już od samego rana wszystkimi drogami i drózkami snuły się rzadko kiedy przerywane łańcuchy pątników ku górze Lechowej. To znowu dochodziły zdala śpiewy pobożnych gromad, ciągnących ku świętemu miejscu, a pienia ich, roznoszone po rosie, rzewnem echem odbijały się o uszy i dziwnie drgały uczuciami serca, pobudzając je do modlitwy i unosząc ku Panu i Stwórcy naszemu.

Przez całą niedzielę liczne przybywały do Gniezna kompanje, tak, że miasto w murach swych ugościć ich nie mogło. Wielu zmuszonych było na noc szukać schronienia w sąsiednich miejscowościach, a niektórzy pojechali nawet do Poznania, aby tu się przenocować.

W sam dzień św. Wojciecha natłok ludu był największy. Kilkadziesiąt tysięcy pobożnych zapełniło katedrę i kościół św. Jerzego, a nawet cmentarz, na którym ustawiono ambonę, okazał się za mały. Uroczystą Mszę św. celebrował Najprzewielebniejszy ks. biskup Andrzejewicz, otoczony klerem, który był licznie reprezentowany. Kazanie o założeniu i wzroście Arcybiskupstwa wygłosił ks. kanonik dr Dziedziński. Naukami misyjnymi kierował ks. prob. Czechowski z Granowa; dla niemieckich katolików odbywały się nauki pod przewodnictwem ks. prob. Schroedera z Kursdorfu w kościele pofranciszkańskim.

Najprzew. ks. biskup Andrzejewicz udzielał nieustrudzenie przez niedzielę i poniedziałek Sakramentu Bierzmowania tysiącom wiernych w kościele św. Jerzego.

Serdeczny smutek ogarniał wszystkich, że nie mogli oglądać oblicza najprzewielebniejszego arcybiskupa ks. Florjana, który zeszłej soboty wprawdzie już powrócił do Poznania, ale długą podróżą znudzony, nie śmiał narażać swego, tyle nam drogiego zdrowia, i nie mógł przeto wziąć udziału w uroczystościach gnieźnieńskich.

We wtorek po południu odbył się z okazji 900 rocznicy założenia arcybiskupstwa gnieźnieńskiego wiec na sali hotelu Europejskiego. Zagaił go przewodniczący w komitecie, ks. Jan Piotrowicz, proboszcz kościoła św. Trójcy, który powitał zgromadzonych, wyłuszczył cel tego wiecu i zaproponował na marszałka ks. prałata Kuleszę z Miłosławia, a na wice-marszałka p. szambelana dra Komierowskiego z Niezuchowa, na co się zebranie jednogłośnie zgodziło.

Urząd sekretarzy przyjęli p. Hektor hr. Kwilecki, oraz p. Walery Lebiński.

Po ukończeniu biura oznajmił nasamprzód przewodniczący, że najprzew. nasz ks. arcybiskup do Gniezna przybyć nie mógł i wznosił na cześć jego trzykrotny okrzyk niech żyje! Później uchwalono wysłać telegramy do Ojca św., najprzewielebniejszego ks.

za oknem i nie śmiał wejść. Wreszcie jedną nogę przez ramę przesadził i siadł na oknie, jak na koniu okrakiem.

Ze zdumieniem spojrzął Gniewosz na Wojsława, który stał nieruchomo, natchniony, promienny u drzwi królowej i nie ruszał się, jak gdyby ich nie widział. Zuchwale począł go łajać. Cóż stoisz, grafie? Nie baczysz króla? Wilhelm przecież siedzi na oknie! Zawołaj dworki: Hildę, Kachnę, Ofnę, Dachnę, żywo!

Młody pan na Rostocku milczał i dalej stał nieruchomo, ale powoli na jego twarzy promienie szczęścia gasły. Oczy jego w dal zapatrzzone zdawały się teraz unikać wzroku Gniewosza i Wilhelma. Przerodził się, był Polakiem, prawdą!

Ale wobec księcia z Rakuzi winy zaprzeczyć nie mógł. A książę był przed nim i jego obecność stała mu żywym oskarżeniem, zestawieniem obowiązku ze zdradą.

Kochał Brygidę, chciał wobec tego jedynie przysłużyć się temu narodowi, słowiańskiemu, do którego należała ona, tą usługą kupić sobie prawo obywatelstwa w Polsce. Ale przysięga rycerska, złożona niebacznie przed Wilhelmem w Wiedniu, była przysięgą i postępek jego obecny był łamaniem tej przysięgi.

I stał przed drzwiami królowej związany Brygidą, trwał w zamiarze bronięcia wstępu na zamek niemieckim rycerzom, ale wobec nich czuł się jak pod pręgierzem.

Ze zdziwieniem patrzył na niego pan z Dalewicy. Nie mógł pojąć, co się z grafem stało.

Wilhelm odważył się nareszcie przemówić. — Niech inni po dworki skoczą! — zawołał piskliwie wylekłym głosem.

Jeden z rycerzy, von Schwarzbach, podszedł do Wojsława.

— Przepuść! — rzekł krótko.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

## ALMA MATER

Powieść na tle dziejów Słowiańszczyzny na rubieży XIV i XV stulecia

96) przez

**Bogdana Jace Ronikiera.**

(Ciąg dalszy)

— Zaraz! — w odpowiedzi na to pukanie wypadło mu głośno z ust drżących...

Chciał powiedzieć coś jeszcze, biedak do okna, pchnąć okiennicę, nie zdążył...

Słodkie ramiona chwyciły go za szyję, młode ciało ukochanej przylgnęło do niego, głowa spotkała głowę i usta jej zamknęły mu usta!

— Milcz... Boże! kocham... jam twoja!

Skamienieli, zamienili się w posąg szczęścia!

Napróżno Gniewosz stukał do okna i stukał. Wojsław i Brygida nie słyszeli nic. Dusze ich spłotyły się w jeden wszechbrzmiały akord uczucia.

Świat cały zgasł dla nich, oni dla siebie byli tylko światem!

Ta jedna chwila milczącej, nieruchomej pieśzoty, ten ślub cudowny ust drżących chcieli w wieczność zamienić.

Gniewosz tymczasem za oknem na drabinie wytrwale kołatał i niecierpliwiał się srodze.

— Zasnąć gdzieś musiał ten podły hrabia — kłął pod nosem.

O kilka stopni niżej pod nim, na drabinie, stał Wilhelm drżący i niepewny, więcej daleko skłonny do odwrotu, niż do wejścia na zamek. Oglądał się niespokojnie w dół i zły był, że pod



areypasterza i jego eminencji ks. kardynała Ledóchowskiego.

Potem wstąpił na mównicę ks. prałat dr Jazdzewski i wygłosił mowę o „założeniu i znaczeniu Metropolii Gnieźnieńskiej“, w której zaznaczył fakt doniesiony zaprowadzenia chrześcijaństwa w Polsce i założenia Arcybiskupstwa gnieźnieńskiego przez Papieża Sylwestra II, który na przedstawienia posłów Bolesława Chrobrego osobną dla Polski utworzył hierarchję, a cesarz Oton III przy sposobności swej pielgrzymki do grobu św. Wojciecha w Gnieźnie formalności uroczystych dopełnił, osadzając na tronie Gaudencjusza, młodszego brata św. Wojciecha.

Był to wypadek dla Polski bardzo wysokiego znaczenia, bo założenie arcybiskupstwa tego było podwaliną do późniejszej organizacji kościelnej w Polsce i zespolenia wszystkich biskupstw ówczesnego kraju lechickiego pod zarządem jednej Metropolii.

W końcu mowy zachęcał ks. prałat do wytrwania w wierze, jedności religijnej i narodowej, za co obdarzono go hucznymi oklaskami.

Drugi mówca p. Kazimierz Chłapowski z Kopaszewa miał za temat „Obrazy z przeszłości katedry gnieźnieńskiej, Matki naszych kościołów“. Szanowny prelegent podał treściwy pogląd na historyczny rozwój Arcybiskupstwa gnieźnieńskiego, porównał świętą przeszłość ze smutną teraźniejszością i wskazał na następcę, zasiadającego obecnie na tronie św. Wojciecha, który nam jest dobrym pasterzem a dzielnym wodzem. Wezwał abyśmy Go otoczyli czcią, miłością i zaufaniem jako wierni synowie Kościoła a dalej, abyśmy wzniesli modły nasze do Boga o zdrowie i siły dla Niego, iżby nam długo jeszcze przewodził i nami rządził.

Oklaski i brawa przerywały słowa szanownego mówcy.

Trzeci z rzędu mówił p. mecenas Woliński z Poznania „o obowiązkach świeckich katolików ze względu na dzisiejszy stan religijny i moralności“. Donośnym głosem rozwodził się mówca nad obowiązkami naszymi względem Kościoła i Ojczyzny. Ostro ganił chwiejnych i obojętnych katolików, równie jak Polaków. Gdy utracimy wiarę, utracimy także narodowość naszą. Dalej apelował szanowny mówca do rodziców, a przede wszystkim do matek, aby się gorliwie starały o wychowanie swych dzieci.

Gromkimi okrzykami „tak“, „prawda“ itd. przytwarzano wywodom p. mecenasowi i oklaskiwano je.

Czwartym mówcą był właściciel p. Sturkowski z Żydówki, który w krótkiej ale jędrnej mowie wykazał, że wszystkie stany powinny starać się o podwyższenie Kościoła św. i narodowości naszej, tak jak w czterech statkach, dźwigających trumnę św. Wojciecha, reprezentowane są wszystkie stany.

I tego mówcę darzono gorącymi objawami zadecowania.

Podczas mów nadeszły do biura wiecowego liczne telegramy.

Po odczytaniu telegramów, podziękował przewodniczący mówcom i słuchaczom za udział, a całe zebranie podniosło, na wniosek ks. prob. Piotrowicza, okrzyk wdzięczności dla ks. prałata Kuleszy za przewodniczenie obradom wieczu.

Na tem zakończył się wiec jubileuszowy, w którym nie więcej jak 416 osób wzięło udział, bo tak nakazało rozporządzenie policji gnieźnieńskiej, które nie pozwoliło wpuszczać większej liczby osób na salę, mogącą pomieścić do 700 ludzi. Również projektowany korowód nie mógł się odbyć z powodu zakazu policji, która się obawiała o naruszenie spokoju. Dziwna rzecz, iż uroczystości nasze wzbudzają zawsze obawę podobną, gdy tymczasem niemieckie festyny odbywają się z muzyką, chorągiewkami, pochodniami i t. p., a policja o nie spokojna.

Wieczorem zasiadło około 60 osób do wspólnej kolacji, na której wstępie szambelan, dr Komierowski, wniósł toast na cześć i zdrowie najprzew. areypasterza, od którego, po niedługim czasie, odebrano także telegram dziękczynny.

## ZE ŚWIATA.

NEAPOL 18 kwietnia.

Śmierć bandyty. — Bellacoscia i About. — Zbyteczne akty. — Medal zastugi.

Dzienniki tutejsze donoszą obszernie o śmierci najslawniejszego bandyty korsykańskiego Antonio Bellacoscia. Dzisiejsza generacja korsykańska zapominała już prawie o nim, sława jego rozwiała się jak mgła jesienią i tylko w mózgach romantycznych dam i wielbicieli Rinaldiniego pozostały jeszcze nieznaczące jej ślady.

Od dziesiątek lat zażywał Bellacoscia wywczasu po trudach z czasów młodości; był on najstarszym z trzech braci, z których średni uprawiał zarazem z Antonim rzemiosło i sport zbrojecki, najmłodszy zaś dla ostrożności służył przy korsykańskiej... żandarmerji.

Antonio był usposobienia nader łagodnego, spokojnego, natomiast braciśzek jego Jacobo był prawdziwym dzikusem, z tygrysimi instynktami w krwi, przedsiębiorczy, energiczny, zuchwały aż do szaleństwa. Mimo to, Antonio zyskał sobie ogromną popularność, podczas gdy pamięć brata jego otoczono ponurą jakąś aureolą. W czasach, kiedy para przedsiębiorczych bandytów urągała kodeksowi prawnemu i wypełniała kronikę korsykańską niesłychanymi awanturami, Jacobo uchodził za Don Kiszota, Antonio za Sancho Panzę wymierającego rozbójnictwa. Sądy naturalnie nie zwracały uwagi na to cieniowanie psychologiczne, ale ryczałtem zapisywały każdą kradzież i każdy rabunek na rachunek obu braci.

W tym kierunku Jacobo i Antonio byli bardzo wygodnymi ludźmi dla żandarmów i sędziów śledczych. Skoro tylko dowiedziano się o jakim gwałcie, dokonanym w górach, nikt sobie nie łamał głowy nad wyszukaniem sprawcy, cały fakt przenoszono poprostu do aktów pod rubrykę „Bellacoscia“, a akta te urosły w przeciągu lat kilkunastu do rozmiarów prawdziwego archiwum, ponieważ nikomu nie wydawało się prawdopodobnem, że bandyci dostaną się kiedykolwiek do rąk władzy. Po śmierci Jacoba Antonio odbył naradę ze swoim obrońcą i stawiał się przed sędzią śledczym. Ponieważ udowodniono mu tylko dwa czy trzy rabunki, których karygodność już wskutek przedawnienia nie przedstawiała się przestraszając, uwolniono Antonia z aresztu śledczego i bandyta usunął się w zacisze życia prywatnego, jako „rentier“.

Uwolnienie Antonia było wówczas wypadkiem dnia, mnóstwo kronikarzy, reporterów, dobijało się u niego o audjencję i interwiew, angielski przedsiębiorca chciał go nawet za grube honorarium zaangażować do pokazywania się w „café chantant“. Antonio podziękował jednak i usunął się z widowni „publicznego“ życia, aby rozmyślać nad znikomością rzeczy światowych w swoich dobrach i w swem gnieździe górskim, w skałach Pantica, gdzie tyle razy wymknął się z rąk osłupionych żandarmów.

W tej jaskini odwiedził Antonia były prefekt departamentu sekwańskiego za czasów Napoleona III., baron Hausmann, kandydujący w okręg Ajaccio i usiłujący zyskać sobie wszystkich „wpływowych“ wyborców. Gospodarzom swoim (Jacobu żył jeszcze wtedy) pozostawił Hausmann na pamiątkę swój portret. Także i księżna Sachsen Meiningen odwiedziła Antonia i zostawiła mu na pamiątkę wspaniały zegarek złoty, wysadzany brylantami.

Najwięcej interesującą była wizyta, jaką obu braciom złożył sławny francuski powieściopisarz Edmund About, który pisząc powieść „król gór“, nie mógł sobie odmówić przyjemności zobaczenia prawdziwych królów gór. Jacobo i Antonio nie czytali naturalnie żadnego z dzieł Abouta, wiedzieli jednak, kim jest ich gość i przyjęli go uroczystym obiadem. About zachwycen był przyjęciem u bandytów i ofiarował im nawzajem ładny prezent. Przy obiedzie pośladował się About barzo pięknym nożem myśliwskim i zauważył, że Jacobo pochłania nóż chciwymi oczyma. „Mój nóż podoba się Panu?“ — „Naturalnie“. — „Proszę więc przyjąć go odemnie“. Jacobo nie mógł znaleźć dosyć słów, aby podziękować za przepyszny podarunek, About jednak zauważył: „O jedno tylko będę prosił. Jeśli Pan posługiwać się będzie tym nożem gdziekolwiek niż przy stole, to proszę go nie zostawiać na miejscu czynu, bo moje nazwisko jest na nim wyrze“.

About zachował ze swojej wizyty najmiłsze wspomnienie o obu bandytach.

W ostatnich latach swego życia Antonio spędził lato w prześlicznej okolicy Vizzavrona, odwiedzonej przez turystów całego świata. Miejscowość ta nie ustępuje co do piękności najprzyjemniejszym okolicom Szwajcarii i Tyrolu. „Wuj Antonio“ wzbudzał tamże sensację i w cieniu gajków opowiadał swoim przyjaciółom szczegóły swej awanturniczej kariery.

Przed czterema laty Antonio brał nawet udział w urzędowej nroczyści. Były minister marynarki Lockroy zwiadał naówczas Korsykę, a starego Antonia przedstawiono jako swojego rodzaju „okaz“ ministrowi. Antonio zjawił się w narodowej czapce, w krótkiej burce, w jedwabnych spodniach, ze strzelbą na ramieniu i torebką na patrony. Miejscowy prefekt opowiedział ministrowi historję Antonia i zakończył ją słowami: „Człowiek ten pilnował pola przez lat 40“. „Wspaniale — odpowiedział minister — należy się mu medal gospodarczy“.

Z Bellacoscją zstąpił do grobu ostatni reprezentant półrycerskiego, romantycznego rozbójnictwa, które tylko bohaterów przysporzyło autorom romansów, oper i operetek. Obecnie rozbójnicy korsykańscy są zwykłymi złodziejami, na których polują tak chłopcy jak i żandarmi. Stary romantyzm znikł zupełnie, para, lokomotywy, banki, rowery, linje telegraficzne przypominają na każdym kroku, że znajdujemy się w wieku pary i elektryczności, wieku trzeźwego rozsądku.

# KRONIKA.

**Kalendarz kościelny.** W piątek Anasztazego, Papieża Teofila; w sobotę Pawła od Krzyża i Witalisa, męczennika.

**Kalendarz myśliwski.** Od 15 kwietnia wolno polować tylko na: guszcze i cietrzewie.

Wszelką zwierzynę i inne ptactwo ochraniać należy. Dzik i lisy należy tępić.

Przez cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: łanie, sarny (kozy), cielęta i spiczaki, tudzież samice guszców i cietrzewi.

**Kalendarz rybacki.** W kwietniu ochraniać należy: bolenia, lipienia, głowacę, swinkę, czopa i sandacza, oraz raka samice.

**Kalendarz astronomiczny.** Wschód słońca rozpoczyna się w piątek o godzinie 4 minut 24, zachód przypada o godz. 6 minut 52, długość dnia godzin 14 minut 28.

**Stan powietrza.** Dnia 26-go kwietnia o godzinie 7 rano barometr 737.9, termometr + 2.8, wilgotność 90%, wiatr wschodni 10.

## Repertuar teatru miejskiego.

W piątek, dnia 27 b. m.: Teatr zamknięty.

W sobotę, dnia 28 b. m.: „Zmory“, sztuka w 4 aktach Sydona Friedberga (uwieczona pierwszą nagrodą na konkursie Wydziału krajowego), benefit Konstancji Bednarzewskiej.

W niedzielę, dnia 29 b. m.: „Zmora“, sztuka w 4 aktach Sydona Friedberga.

Sprawa strejku lekarzy w szpitalu św. Łazarza jest już zażegnana. Ludzie mogą chorować spokojnie, bez przejmującego ich trwogą pytania: „Co się z nami stanie, jeżeli Wydział krajowy nie zechce zaspokoić słuszných żądań lekarzy i jeżeli zostaniemy oddani na łaskę i niełaskę naszym cierpieniom?“

A pytanie to było rzeczywiście aktualne. Wydział krajowy w piśmie swoim wyraża podobno zdumienie, że lekarze mogli wpaść na myśl podobną i że nie myśleli o humanitarnym obowiązku wytrwania na swoich szczytnych placówkach mimo głodu i chłodu... Ach, jakże to łatwo sytym i dobrze uposażonym sternikom Wydziału krajowego wyrażać takie zdumienie...

Ba! gdyby to lekarze mogli robić ubocznie po za swoim zawodem zajęciem złocintkie interesy na Borysławiu i Schodnicy — naturalnie dla dobra kraju — niezawodnie i oni gotowiby byli oburzyć się w razie potrzeby, gdyby na przykład marszałek Galicji odmawiał pełnienia swoich obowiązków, motywując to tak blahym argumentem, jak ten, że nie ma co dać jeść żonie i dzieciom...

Cztery razy zwracali się lekarze z prośbą o wypełnienie ich skromnych żądań, cztery razy Wydział krajowy uważał za stosowne ani słowem nie odburknąć i wypełniać tylko swój koszt petycjami biednych lekarzy! Co więcej, z ust samejże Ekscelencji Marszałkowskiej padły do deputacji lekarzy słowa: „My nie możemy tracić pieniędzy na szpital, bo szpital, to nie jest instytucja produktywna“ Naturalnie! Szpital, to przecież ani gorzelnia, ani browar, ani kopalnia wosku ziemnego w Borysławiu!

Musimy zapewnić Wydział krajowy, iż w razie, gdyby strejk do skutku przyszedł, opinia publiczna nie wzięłaby tego bynajmniej za złe lekarzom, ale całe oburzenie zwróciłoby się jedynie przeciwko tym ekonomistom, którzy proklamują nieproduktywność szpitali. Lekarzom nie pozostawało nic innego, jak dopuścić się moralnej presji, jako ostatecznego środka ratunku!

A możeby się tak dało za przykładem księcia Sapiehy wytoczyć lekarzom proces o wymuszenie... Kto wie? Warto by było, żeby Ekscelencja Marszałek naradził się w tym przedmiocie z adwokatem Grekiem, heroldem Narodowego Panteonu! On do takich spraw jest doprawdy nielada mistrzem!

Wiosna tegoroczna wcale na nas nie łaskawa. W ciągu kwietnia było zaledwie kilka dni pogodnych, zresztą panowało chłodno i dżdżysto. Od trzech dni panuje takie zimno, że wiele osób chodzi w futrach i watowanych paltotach, a we czwartek dwukrotnie, na cztery dni przed pierwszym maja, padał śnieg dość grubymi płatami.

„Kółko kontuszowe“, o którego zawiązaniu niedawno donosiliśmy, wysła już po raz piąty statuty do namiestnictwa celem zatwierdzenia ich. Chyba już teraz zostaną zatwierdzone! Zgłoszenia na członków do nowoutworzonego „Kółka kontuszowców“ przyjmują p. Sarliński, ul. Niecała l. 3, gdzie też udziela każdemu potrzebnych informacji.

W „Kole mieszczańskim“ jutro w sobotę wieczorem odbędzie się posiedzenie cechmistrzów, celem narad nad uroczystością 3 maja.

# Apteka E. Hellera

Skład materyałów aptecznych. — Kraków, Grodzka 23

Poleca i wysyła odwrotną pocztą nie licząc opakowania: Tran świeży z Bergen, faszka duża 50 ct

Wina lecznicze na bardzo starej maladze wszystkie gatunki (1 złr. 20 ct)

Ziółka piersiowe Seeburgra jedynie prawdziwe (pakiet 20 ct.)

Wszystkie specjalności krajowe i zagraniczne. Essencja łopianowa na porost włosów, znany środek

Pasta dentolinowa do zębów, bez mydła, antyseptyczna (tuba 32 ct.)



**Pielgrzymka do Rzymu.** Bilety kolejowe na podróż do Rzymu wydawane będą w piatek i w sobotę od g. 10 zrana do 1 w południe w kancelarii konsystorza. W poniedziałek bilety wydawane będą od godz. 8 zrana do 10 i od 12 do 4 po południu.

Pielgrzymka zapowiada się świetnie. Weźmie w niej udział przeszło tysiąc dziewięćset osób. Blisko 150 osobom musiano już odmówić przyjęcia. Pielgrzymka wyrusza z Krakowa w poniedziałek o godz. wpół do 6-tej wieczorem.

W poniedziałek o godz. 10 zrana odbędzie się w kościele Archipresbiterjalnym Najśw. P. Marji uroczyste nabożeństwo odprawione przez ks. infułata Krzemieńskiego, podczas którego ks. prof. Chotkowski wypowie kazanie, poczem nastąpi błogosławieństwo pielgrzymów na drogę.

**Adres z hołdem dla Ojca św.** powiezie ze sobą pielgrzymka polska. Tekst adresu, pisany po łacinie, wyraża imieniem całej Polski najgłębsze uczucie wdzięczności za wszystkie dobrodziejstwa, jakimi obdarzył Ojciec św. Polskę. Obok znajduje się artystycznie wykonany orzeł polski srebrny na czerwonym tle. Adres ten podpisali: ks. arcybiskup Isakowicz, ks. biskupi: Puzyna, Pelczar, Weber, dziekan kapituły, następnie namiestnik hr. Piniński i marszałek kraju hr. Stanisław Badeni. Adres włożony jest w artystyczną tekę koloru szamowego, na środku której widnieje złoty herb Ojca św., w jego środku zaś obraz Najśw. Serca P. Jezusa.

**Z teatru.** Artysty nasi odbywają niustannie próby z 4-aktowej sztuki p. Sydona Frydberga „Zmory“, uwieńczonej pierwszą nagrodą na konkursie lwowskim.

Na repertuar wejdzie wkrótce jedna z najlepszych nowości wiedeńskich obecnego sezonu, 3-aktowa wesoła komedia Fr. Herczego „Pomów pan z mamą“, tłumaczona z węgierskiego.

**Z „Sokoła“.** Wydział „Sokoła“ krakowskiego ponownie powziął uchwałę, aby sali na zgromadzenia o charakterze politycznym nie wynajmować.

**Zarząd główny krakowsk. Towarzystwa Oświaty ludowej** uzupełnił w bieżącym roku 44 czytelników, dawniej założonych w gminach: Mikluszowie, Żegocina (Bochnia), Pałenica (Brzesko), Rzeplennik marciński, Ropa (Gorlice), Korzenia, Krużłowa, Bobowa (Grybów), Lublica, Cieklin (Jasło), Lubocza, Witkowice, Prądnik Czerwony, Bieńczyce, Liszki, Zabierzów, Piekary, Łobzów, Bronowice Wielkie, Czyżyny, Wolica, Pleszów, Jezierzany, Brzezina, Rączna, Kaszów, Tonie, Czulków, Mogiła (Kraków), Równe, Jasionka (Krosno), Skrzydlina (Limanowa), Paszyn, Dąbrówka polska, Świniarsko, Jasienna, Jazowsko (N. Sącz), Stare Bystre, Waksmund, Ochotnica na Jamnem (N. Targ), Zwierzniak, Kamienica górna, Siedlika Bogusz (Pilzno), Kłomcza (Sanok). Ogółem rozesłał zarząd do czytelników 2.626 książek wartości 2.060 kor.

**Posiedzenie Komitetu młodzieży akademickiej** dla obchodu 500 l. jubil. Un. Jag. odbędzie się w niedzielę dnia 29 kwietnia, o godzinie 11-tej przed południem (kwadrans akademicki wykluczony) w sali nr 35 Collegii novi (I piętro). Porządek dzienny: 1) Zagajenie przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia; 3) Sprawozdanie i wnioski prezydium; 4) Sprawozdanie poszczególnych sekcji; 5) Wybór skarbnika i komisji kontrolującej; 6) Wnioski i interpelacje.

Prezydium uprasza wszystkich członków o jak najlichnijniejszy udział w zebraniu, dla ważności spraw niecierpiących zwłoki.

**W Podgórze** można we wtorek było widzieć, jak agent policyjny, transportował na kolej całą rodzinę żydowską, z rzeczami i betami. Było to przymusowe transportowanie żydów z gminy, której byli tylko ciężarem, gdyż zamiast pracą, trudnili się żebractwem lub pokątnym szachrajstwem.

Fakt ten mocno nas cieszy i buduje. Co parę dni napływa do nas falanga żydów z Rosji, aby powiększyć proletarijat żydowski, żyjący z biednego chłopca i wyrobniaka. Gdyby przepisy o „szupaństwie“ były należycie wykonywane, pijawki te nie miałyby sposobu ści tak się rozmnażać. Cóż, kiedy u nas przepisy te uwzględniają tylko chrześcijańskich włóczęgów, pozostawiając żydowskich w spokoju.

**Kłopoty Lwowa z wodą.** Lwowski nasz korespondent donosi nam:

Dwie alarmujące wieści rozbiegły się lotem błyskawicy po mieście: jedna, że w nowobudującym się teatrze, gdzie tam woda podchodzi, a druga, że rura, prowadząca wodę z za rogatki, zanim jeszcze wodociągi zaczęły funkcjonować, pękła. Pierwsza wiadomość jest o tyle prawdziwa, że jest coś z tą wodą, ale inżynierowie fachowi utrzymują, iż ze względu na teren, na jakim się nowy teatr buduje, podobna wizyta wody była przewidziana (!?). Co zaś do drugiej wersji, to podobno dziura istotnie się zrobiła, jakim jednak sposobem stało się to, szanowny magistrat publicznie nie objaśnił, a tymczasem woda wylewa się na ulicy Karola Ludwika i, jak dobrze pójdzie, będziemy mogli z jednej strony na drugą przepływać łódkami. Katastrofa wodna podmuła chodnik

biegnący koło Galicyjskiej Kasy Oszczędności. Ludzie stoją, kiwają głowami i sentencjonują z lwowska: „A to ci ma pecha ta Kasa! Okradli ją, a teraz jeszcze resztę może zabrać woda“.

**50 letni jubileusz ks. Widzisa w Alwerni.** Góra Alwernia zaroila się w niedzielę 22 kwietnia tłumem przeszło 5 tysięcy ludu, który przybył z okolicy i z Prus na jubileusz O. Elezarego Widzisa, zakonnika, który w otoczeniu 36 kapłanów, tak świeckich, jako też zakonnych, pod przewodnictwem prowincjała O. Łukasza Dankiewicza, odprawił Mszę św., zwykłą „złotą“ zwaną. O. Jubilat dziękuje publicznie wszystkim, którzy osobiście na tę uroczystość przybyli, oraz tym, którzy telegraficznie lub listownie życzenia przesłali, a przede wszystkim O. Stefanowi Podwonkiemu, gwardjanowi w Alwerni, który tę uroczystość urządził — kapłanom dziękuje za nowy kielich, a wiernym okolicy Alwernia za nowy ornat, na ten jubileusz sprawiony.

**Pożar w Jastrzębi.** We wsi Jastrzębi w pow. Grybowski, wybuchł ubiegłej niedzieli pożar. Spłonęła chata i stodoła, położona zaraz koło kościoła. Ogień srożył się najbardziej w czasie, gdy w kościele odprawiała się suma. Mimo energicznego ratunku całe domostwo spłonęło doszczętnie. Pod gruzami znaleziono zwęglone zwłoki kobiety, nazwiskiem Jedlińska i jej czteroletniej córeczki. Pożar spowodowała nieostrożność dziecka, które, pozostawione bez dozoru, bawiło się zapalnikami i podpaliło strzechę stodoły.

**Zawsze onl.** Liczbę niewypłacalnych bankrutów powiększył Oskar (?) Schor, bazar galanterijny w Stryju. Pasywa cenione są aż na 100.000 koron, a ktywa zaś prócz składn towarów stanowi mały udział na realności wielce obdłużonej. Widoki połowicznego wyrównania mogą dać krewni Schora, jeśli swojemi akceptami chcieliby przyjąć mu z pomocą.

**Zjazd koleżeński.** Kolegom, którzy w r. 1885 zdali maturę w gimnazjum złoczowskim, przypominamy, że w d. 15 czerwca b. r. odbędzie się zjazd w Złoczowie. Prosimy porozumieć się z jednym z podpisanych. Feder, ofisjał poczt. w Złoczowie, Dr Łahodyński, adwokat w Delatynie.

**Spalenie dwonnic kościelnie** przez 12-letniego chłopca. W Konarzewie pod Poznaniem w niedzielę po południu 12-letni chłopiec wszedł na wieżę tutejszego kościoła w celu chwytania ptaków. Miał przy sobie zapaliki, a skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z niemi, zapalił wieżę, która doszczętnie spłonęła. Dzwony spadły. Dzięki energicznej pomocy kościół zdołano ocalić.

**Śmiertelny strzał do naczelnika stacji.** Skrytobójczo został zamordowany naczelnik stacji Aquaviva pod Pesaro w Istrii w chwili, gdy spełniał swoje obowiązki służbowe. Morderca umknął, zostawiając na miejscu zbrodni rewolwer.

**Zalety i słabostki charakteru Krügera.** Po za stanowiskiem, jakie zajmuje ten lub ów mąż stanu, każdy z nich jest również i... człowiekiem, ułomnym człowiekiem, posiadającym po za wybitnemi zaletami charakteru cały szereg drobnych, najczęściej niewinnych słabostek. Oto na przykład, co nam opowiada o prezydencie Krügerze jeden z korespondentów pism francuskich.

Miałem sposobność pogawędzenia z inteligentnym i dowcipnym Boerem, pozostającym przez czas dłuższy z Krügerem w stosunkach sąsiedzkich.

— Nigdy w życiu — mówił mi — nie uda się spotkać żadnemu z nas tak pracowitego człowieka, jak obecny prezydent. Czyny od świtu do nocy! Nawet nie wyobrażam go sobie bez zajęcia. Zresztą, powtarza on często, że bezczynność zabiłaby go. Po zabranii do niewoli Cro jego i śmierci Jouberta, Krüger stał się jeszcze więcej czynnym: jeździ od miasta do miasta zakładać plany, naradzać się z dowódcami, pilnować osobiście wykonania zakazów administracyjnych i wojennych — jest gotów bez wytchnienia! A przytem zdrowie jego znajduje się w doskonałym stanie; bołą go tylko oczy wskutek nadmierne go palenia fajki. Jest za dalszem prowadzeniem wojny, wiedząc, co groziłoby Oranji i Transwaalowi, gdyby poddano się Anglikom. O siebie osobiście nie lęka się zupełnie.

— Jestem już stary! — mówi. — Zresztą... wyspa św. Heleny posiada znośny klimat i wcale przyzwoity lokal po... Napoleonie I. Żał mi tylko was, kochani chłopcy. To ostatnie stosuje, ma się rozumieć, do Boerów...

Wogóle Krüger jest nosobieniem odwagi i nie obawia się niczego, z wyjątkiem... własnej żony. O ile prezydent rządzi i ma głos decydujący w państwie i radzie, o tyle pani Krügerowa rządzi niepodzielnie... w domu. Największe sprzeczki, o ile to sprzeczkami wogóle nazwać można, wywołują w domu uwagi co do elegancji ubioru męża. Krüger, zajęty od świtu do nocy, na ubiór wogóle zwraca do tego stopnia mało uwagi, że nie zawsze naprzykład chce dziennie zmieniać dwa razy bieliznę, co jest prawie koniecznem ze względu unoszącego się bezustannie przez dzień cały w Afryce pyłu czerwonego. Ostatecznie jednak, o ile tylko „ciocia Krüger“.

jak ją tu powszechnie nazywają, znajduje się w pobliżu męża, postawić umie zawsze na swoim. Msząc się za to, mąż chowa jej tabakierkę (prezydentowa zażywa tabakę z równą namiętnością, z jaką prezydent pali fajkę). Widząc kłopot biedaczki, poszukującej zguby, śmieje się serdecznie.

— A co — mówi — starzejemy się, starzejemy! nieprawdaż? Tracimy pamięć! zapominamy, gdzie co kładziemy!

Zaprzeczyć trudno, że słabostki Krügera są bardzo niewinnej natury; uzupełniają one tylko patryarchalny sposób życia, królujący w domu dzielnego kierownika Transwaalu.

**Małżeństwo następcy tronu japońskiego.** Z Yokohamy donoszą, iż 11 lutego r. b. jako w rocznicę koronacji obecnego cesarza, ogłoszono urzędowo o zaręczynach następcy tronu japońskiego z księżniczką Sadako, trzecią córką księcia Rokacho o z Kyoto. Jest kna daleką krewną cesarzowej, ma lat 18; następcą tronu liczy lat 22. Zaślubiny mają się odbyć pod koniec kwietnia lub na początku maja z wielką uroczystością. Początkowo zamierzano odłożyć to małżeństwo na lat parę, i wyprawić tymczasem księcia do Niemiec, ale z powodu jego słabego zdrowia, plany uległy zmianie. Postanowiono ożenić go jak najprędzej.

Koszty zaślubin wyniosą 1 milion dolarów. Cudzoziemcy, bawiący w Tokio, krzątają się już około przygotowania paru pięknych podarków dla młodej pary. Narzeczona jest przystojna i zdrowa. Otrzymała wykształcenie w pensjonacie, mówi po angielsku, po francusku i trochę po niemiecku. Ubiiera się zwykle w strój narodowy, ale czasem nosi europejskie suknie. Po ślubie nowożeńcy wyruszą w podróż do Japonji; następnie zamieszkają w Tokio we wspaniałym pałacu, wznoszonym dla nich umyślnie.

**Nekrologja.** Piotr Wątorok, właściciel dóbr Gruszcowa górnego, przeżywszy lat 62, zmarł w Krakowie dnia 25 b. m.

**Gabryelski (Krzysztofory, Kraków)** sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Petref z mechaniką angielską po 500 — wiedeńską po 300 złr.

## OSZUSTWA w wielickiej Kasie oszczędności.

IV. Kwestja wydzierania kartek z ksiąg nie może w żaden sposób być wyjaśniona. Dr Goldhammer stwierdza „ciekawe“ stosunki w Kasie: gdzie właściwie był dyrektor? P. Czecz był tylko „firmą“, Nowacki „figurą“, która ostatecznie, jak sam Nowacki chce, nie miała z istotnemi czynnościami instytucji wspólnego — Koch bezwiednie podpisywał „papier, uchwały i akta“, ktoś był ów „spiritus movens“? Kompit? Tensam Kompit, którego znowu znajomości wypiera się tak Koch, jak Nowacki!! Dr Goldhammer wnosi tedy celem dokładnego poznania obowiązków i powinności każdego z funkcjonariuszy Kasy o: 1) odczytanie reskryptu Rady powiatowej, gdzie funkcja buchaltera jest ściśle określona i 2) odczytanie ze statutu Kasy Oszczędności § 35, z regulaminu zaś teje o odczytanie §§ 18, 19, 20, 23, 26, 27, 29 i 34 na dowód, co mógł i co powinien robić dyrektor Kasy?

Na żądanie obrońcy Kompita, dra Goldhammera, daje Nowacki obraz „eskontowania weksła“, przy czem zachodzi kwestja kompetencji wydawania sądu co do udzielania kredytu. Eskontowano weksel jeden, a wypłacano niekiedy po dwa razy tęsamą sumę walutową. P. Nowacki jako dyrektor-referent wydawał na wypłatę asygnatę do Kasy.

Co do administracji realności tak samo zachodziły nieporządki — Nowacki administrował realnościami, będąc już nawet na urlopie, a jednak udzielono mu potem absolutorjum przez Dyрекję. Weksle usuwać miano z portfeli, dla uniknięcia zbytich ciężarów podatkowych, czyli, że sztucznie skombinowanym bilansem chciano uzyskać zniżkę podatkową. Tej manipulacji dokonywał sam Kompit. Nowacki, w krzyżowym ogniu pytań dr Goldhammera przyznaje, po długich wykrętach, że o tem wiedział. Nieraz wstawiano fikcyjnie sumy wkładowe różnych osób, które pieniędzy do kasy wcale nie złożyły. Nowacki twierdzi, że w ten sposób ratowano (!) byt kasy. Wreszcie z naciskiem podnosi, że książeczki składowe istniały i są dotychczas. Dr Goldhammer: Tak! Książeczki były, tylko pieniądze włożonych nie było (na sali śmiech). Charakterystyczna jest uchwała odnośnie do Markusa Blatta: Winien on być Kasie 12.462 złr., a ponieważ „to kiepski dłużnik“ — darowuje mu wwróżnia Kasa 3.402 złr., resztę zaś,

Fabryka Tutek cygaretowych **Rudolfa Herliczki** w Krakowie  
wysła darmo i opłatnie  
**NOWY CENNIK ILLUSTROWANY.**



9.000 złr., poleca mu spłacić w 23 latach (!) w ratach po 60 zł miesięcznie. Dr Jan Jakubowski zapytuje, dlaczego Nowacki nie chciał się zgodzić na ustąpienie Czecha z instytucji. Nowacki wyjaśnia, że chciał Czecha „mieć za ręką“, by w razie czego „ten człowiek z poświęceniem“ mógł ewentualnie Kasę ratować. Rzecznik, radca rachunkowy p. Salik ze Lwowa, zadaje Nowackiemu kilka pytań, co do technicznego prowadzenia instytucji, nie otrzymuje jednak od podsądnego zadowalniających wyjaśnień.

Obronca Nowackiego, mecenas Peiper, stawia wniosek o odczytanie owych memoriałów Nowackiego, wysłanych do Prezydium Wydziału Kasy oszczędności w Wieliczce, w których tenże domaga się wglądu władz w stosunki instytucji.

Po małej przerwie wprowadza straż Kompita. Elegancki starszy pan, w czarnym żakiecie i lakierach. Broda szpakowata, na oczach złote okulary. Kompit rzekomo jest — głuchym.

Przewodniczący tubalnym głosem wytuszcza mu zarzuty akta oskarżenia. Do winy się podsądy wcale nie poczuwa. Akt oskarżenia, jak twierdzi, opiera się na relacjach radcy p. Salika, który, zdaniem Kompita, mylnie i tendencyjnie skontrum przeprowadził w kasie.

P. radca Salik miał podobno być w błąd wprowadzony; dalej za nim i sąd i prokuratorja. Na zapytanie przewodniczącego, czy to umyślnie tak p. Salik skontrum prowadził — występuje Kompit ze śmiałym twierdzeniem, że tak!! Błędy te — powiada Kompit są w pozycjach, które uznawano „za dobre“, podczas gdy one „nie nie warte“. Nie dopuszczono go, do dania dokładnych i prawdziwych informacji, przez zasuspendowanie go w urzędowaniu. Kompit w obronie swej występuje ustawicznie z inwektywami przeciw radcy Salikowi, jak przeciw marszałkowi Czechowi, na którego chce rzucić całą odpowiedzialność za nadużycia. Inwektywy są tak gwałtowne, że przewodniczący kilkakrotnie reflektuje obwinionego. Wreszcie przystępuje Kompit „do rzeczy“ i opowiada znaną już historję swego awansowania, poborów i dochodów. Sytuowany był dobrze, bo rocznie miał do 2.800 złr. — Przewodniczący: A łapówki? (śmiej). Osk.: Nie brałem ich!

Przew.: A podarunki: kawa, cukier i herbata? Osk.: O! to nie ja jeden z urzędników Kasy brałem (śmiej). Za to jednak nie chodził do handeków, ani kasyna. Do Krakowa jeździł czasami kołmi Wimmera. Oszczędności składał w krakowskiej Kasie oszczędności i z tych kupił sobie owe eleganckie mebelki. Odpiera zarzut, jakoby miał ubocznie z nieprawych źródeł 40.000 złr., bo jest, jak twierdzi, biedny, ale żałuje, że nie korzystał „z okazji“, bo wiedziałby przynajmniej, za co siedzi (!). W Kasie był tylko urzędnikiem w rachunkowości, nigdy żadnym naczelnikiem i dopiero teraz na rozprawie awansowali go podobno na tę godność (wesołość). Dyrekcja nigdy ściśle nie badała zdolności kredytowej swych klientów i on też nie był zawsze zbyt skrupulatnym.

Że w Kasie źle się dzieje, że fałszywe weksle są, spostrzegł w styczniu 1898 r., a to w ten sposób, że poczta rekomendowane listy z protestem do dłużników wysyłane stale, i to w niezwyklej ilości, napowrót zwracał z dopiskiem, że „adresat nie znany“. Na to Nowacki kazał wstrzymać protestowanie weksli. Gdy ten stan trwał dalej, pojechał Kompit do Czecha z doniesieniem o fałszywych wekslach i z projektem doniesienia karnego, na co Czech się nie zgodził. Kompit chciał przeprowadzić sanację instytucji: zmniejszenie gaż, zniesienie remuneracji i t. d., by w jakich 7 latach braki się pokryły, które wtedy obliczał na 40 000 złr.

Wykaz fałszywych weksli, sporządzony przez Kompita, wykazał w portfelu wekslowym minus 177.000 złr. Co do regulacji weksłów twierdzi, że nikt z dyrekcji bez rozkazu Czecha nie robił. Skąd się jednak fałszywe weksle w Kasie brały, absolutnie nie wie, słyszał jednak, że manipulowali z tem Koch i Nowacki, co prawdopodobnie nie mogło ująć uwagi i marszałka Czecha.

Przed aresztowaniem zawezwał go p. Czech do Bieżanowa i tam powiedział mu, że w r. 1898 wzywał Kocha do siebie, który mu oświadczył, że wszystkie weksle są dobre i z tego to Kompit przypuszcza, że i Czech musiał o wszystkich nadużyciach wiedzieć. Zaprzecza jednak Kompit, żeby skruszony rzucał się do nóg Czechowi, jak tenże to podaje. Był co prawda zmieszany, ale nieporządkami w Kasie, nie zaś z osobistych pobudek.

Rozprawa do piątku na godzinę 9 rano odroczona.

## Dr Wł. Maleszewski,

b. asystent kliniki lekarskiej Uniw. Jagiell. ordynuje jak dawniej w sezonie letnim w Karlsbadzie, Alta Wiese, „Drei Staffeln“.

# Z OSTATNIEJ CHWILI

WIADOMOŚCI TELEFONICZNE I TELEGRAFICZNE.

## Arcybiskup Morawski.

LWÓW 27 kwietnia. (Tel. pryw.) Stan zdrowia arcybiskupa znowu się znacznie pogorszył. Ostatni biuletyn dra Wiczowskiego brzmi:

Po chwilowem polepszeniu, nastąpił bardzo znaczny upadek sił i osłabienie serca. Atak powtarza się jeden za drugim. Stan bardzo groźny.

## Sprawa matki Kolomby Gabriel.

LWÓW 27 kwietnia. (Tel. pryw.). Sprawę matki Kolomby Gabriel, rozmazaną haniebnie przez antykatolickie dzienniki lwowskie, wyjaśnia obecnie obszerny komunikat „Dziennika polskiego“. Przed ośmiu laty przywieziono Pawła Podruckiego do klasztoru, jako sierotę bardzo chorym. Zakonnice zajęły się nim, i zrobiły z niego stolarza. Podrucki tułał się zagranicą, potem wrócił i zażądał roboty.

Dano mu tę robotę. Podrucki prosił, aby go nawrócono, ponieważ w Paryżu stracił wiarę. Biskup Weber i zakonnice zajęły się jego nawróceniem. Łotr udawał skruszę. Po jakimś czasie zaczął się narzucać z miłością matce Kolombie, która natychmiast udała się na skargę do biskupa Webera. Biskup zakazał go wpuszczać do klasztoru.

W styczniu po stracie siostry matka Kolomba ciężko zachorowała, tak, iż dr Lukacs z trudem ją bronił od choroby umysłowej.

Korzystając z choroby matki Kolomby, Podrucki dostał się nanowo do klasztoru. Groził, że zamorduje matkę Kolombę i biskupa Webera, jeżeli nie dostanie 4000 koron na edukację w śpiewie.

Matka Kolomba, aby się od lotra uwolnić, dała mu w dniu 21 stycznia 4000 koron. Matka Kolomba wyjechała w sobotę do Rzymu wcale nie potajemnie i pozostanie tam przez czas dłuższy, aby wśród rekolekcji „dzyskać swobodę myśli i równowagę ducha po tych ciężkich przejściach. Wszystkie inne wersje są potwarzą niską i wstrętną.

## Araten u cesarza!!

WIEDEN 27 kwietnia. (Tel. pryw.). Araten był wczoraj na audjencji — u cesarza!! Według dzienników żydowskich, audjencja miała przebieg następujący:

„Najjaśniejszy Panie! — zawołał Araten — wyrwano odemnie dziecko, które jest włózione z miejsca na miejsce.

„Odwołuję się o pomoc do serca ojcowskiego Waszej Cesarskiej Mości, słynącego z dobroci i i sprawiedliwości. Wyrażenie przez Waszą Cesarską Mość życzenia, aby mi moje dziecko zwrócono, odniesie swój skutek!“

Cesarz odrzekł: „Jestem o tej sprawie informowany. Poinformuję się o niej jeszcze dokładniej! Wszakże władze uczyniły wszystko, co uczynić były powinny!“

Odpowiedź Aratena brzmiała: „Minister sprawiedliwości dał bardzo stanowcze rozkazy, ale brakło ręki wykonawczej w Galicji! (!!!!)“

Cesarz na to: „Czyż pan wiesz, gdzie się znajduje pańska córka?“

Araten: „Jestem pewny, że jest przechowywana w Galicji.“

To mówiąc pada Araten na kolana, zaczyna łkać i szlochać ze straszną emfazą i woła:

„Zona moja jest ogromnie chora. Jeżeli nie przywiozę przychylniej odpowiedzi od Waszej Cesarskiej Mości, to ją to zabije!“

Cesarz: „Polecę, aby mnie poinformowano dokładnie! Wydam rozkaz, aby władze spełniły wszystko, co uczynić powinny.“

## Stan zasiewów w Niemczech.

BERLIN 27 kwietnia. (T. B. K.) „Reichsanzeiger“ podaje urzędowe daty o stanie zasiewów w Niemczech:

Pszenica zimowa 2-7, żyto zimowe 2-9, koni-czyna 3-0, lucerna 2-7, łąki 2-8. Wskutek długotrwałej zimy cała vegetacja pozostała w tyle. Oprzątanie drzew owocowych rozpoczęło się bardzo późno. Stan pszenicy jest nieco lepszy jak żyta, jednakże w porównaniu z zasiewami poprzednich lat jest najgorszy od czasów istnienia biuletynów zasiewowych. Widoki na rozwój vegetacji na łąkach są mniejsze, niż w poprzednich pięciu latach.

## Okrucieństwa w Kongo.

BRUKSELA 27 kwietnia. (Tel. pryw.) „Petit Bleu“ ogłasza sensacyjny list „Kongońskiego Gońca“, który wywołał ogromne wzburzenie.

Okrucieństwa, opisane w liście, nie dadzą się opisać. Urzędnicy i oficerzy dawali murzynom broń do rąk i wypuszczali ich przeciw tubylcom, których murzyni zabijali i zjadali. Całe wsie obrócono w popiół; mężczyzn, kobiety i dzieci wymordowano, zwłoki zbezczeszczono.

Korespondent przesłał odpis protokołów zeznania dwóch sierżantów i żołnierza, zawierających szczegóły, od których włosy do góry powstają.

Międzynarodowa komisja śledcza tworzy się już, aby na miejscu zbadać stan rzeczy.

## Walka o niepodległość Transwaalu.

LONDYN 27 kwietnia. (T. B. K.)

Biurow Reutera donosi z Pretorji z 25 b. m.: We wtorek nastąpiła gwałtowna eksplozja w okolicznej hucie żelaznej, używanej przez rząd za arsenał, którego kierownikiem był niejaki Grünberg. Cały budynek zniszczony, 10 osób zabitych, 32 rannych. Większość robotników należała do narodowości francuskiej i włoskiej. Grünberg odniósł lekkie obrażenia.

Przyczyna eksplozji w arsenałach Begbie nieznana. Zaraz po wybuchu wszystkie okoliczne domy stanęły w ogniu. Krzyk kobiet i dzieci na ulicach powiększał ogólne przerażenie. Ambulans Czerwonego Krzyża oddał rannym znaczne usługi.

Biurow Reutera donosi z Aliwalnorth z datą 25 b. m.: Dwóch szpiegów z kolonii Przylądka przybyło tutaj. Uciekli oni z niewoli Boerów, stojących pod Wepener. Powiadają, że rada wojenna Boerów skazała na śmierć naczelnika okręgu w Wepener Vanderhoeven, którego tamże wprowadzili Anglicy.

Biurow Reutera donosi z Dewetsdorp z 25 b. m.: Boerowie opuścili stanowiska.

Jenerał French, który ubiegłej nocy przybył z Bloemfontein, odciął połączenie Boerów na północ od miasta, stoczywszy z nieprzyjacielem potyczkę pod Rooikop.

Nieprzyjacieli, pod komendą Bothy i Deweta cofnął się ku północnemu wschodowi, ścigany przez artylerję. Straty Boerów są ciężkie. Jenerał French oczyszcza obecnie okolicę z nieprzyjaciela.

LONDYN 27 kwietnia. (T. B. K.) Minister wojny Wyndham powiedział w Izbie gmin, że z depeesz Roberta nie wynika wcale, jakoby tenże z braku remontów i bydła jucznych nie mógł przedsięwziąć dalszych operacji. Robertowi wysłano już 42.000 koni i 23.000 mułów. Trudność dla Roberta leżała w tem, że walki i marsz do Bloemfontein zajęły mu cały miesiąc, teraz zaś nieprzyjazna pora roku uniemożliwia ruchy wojenne.

CZERNIOWCE 27 kwietnia. (Tel. B. Kor.) Sejm obradował w dalszym ciągu nad wnioskiem o wyrażenie uznania programowi Koerbera. Poseł Stefanowicz podniósł praktyczną doniosłość programu i wyraził przekonanie, że na podstawie tego programu zjednoczą się partie i wspólnie przystąpią do wydatnej pracy parlamentarnej.

WIEDEN 27 kwietnia. (Tel. B. Kor.) „Wiener Ztg.“ ogłasza: Cesarz wyraził najwyższe uznanie za długoletnią służbę radcy dworu i radcy namies'ietwa we Lwowie Huthowi z okazji przeniesienia go na własne żądanie w stan spoczynku.

TRYJEST 27 kwietnia. (T. B. K.) Przybyła tu wczoraj grupa pielgrzymów z okolic Linzu, w liczbie 520, zdążająca do Jerozolimy. Z dworca kolejowego pielgrzymi w zwartej procesji poszli do kościołka św. Antoniego, skąd po odprawieniu modlitwy udali się do portu i wsiadli na parowiec Lloyd'a „Posejdon“, który przewiezie ich do Jaffy. 15 maja pielgrzymi powrócą do Tryjestu.

BRUKSELA 27 kwietnia. (T. B. K.) Były major Lothaire, który na pokładzie pocztowego parowca „Ville de Auvers“ przybył we środę z Kongo do Antwerpji, nie tał zupełnie przed pytającymi go, że on sam wydał agenta Lacroix, z powodu różnych popełnionych przezeń w okręgu Mongalla matactw, w ręce sądu. Na twierdzenie Lacroix, jakoby on imieniem drugich tych matactw się dopuszczał, oświadcza Lothaire, że agent tylko stara się tymi pozorami zasłonić.

**Koszule białe i kolorowe,  
Krawaty, Rękawiczki,  
Spinki, Szelki, Podwiązki,**

733

**Zdzisław Zdanowicz**

Kraków. ul. Sławkowska L. 8, vis a vis Hotelu Saskiego

**Pantofle, Laski,  
Kalosze, Parasole.**



**MAGAZYN**  
pod firmą 1158 6 15  
**WACŁAW SIENKIEWICZ**  
Kraków, ul. Florjańska l. 17  
poleca na sezon wiosenny najmodniejsze:  
Materje na suknie czarne i kołowe, Batysty, Woale, Zefiry, Kretony, Płócenka, Portjery, Kapy i Serwety buretowe, Firanki kremowe i białe, Dywany, Chodniki, Kocyki, Kołdry, Fartuszki, Garnitury stołowe białe i kolorowe, Chustki no okrycia i na głowę, Chusteczki do nosa batystowe i płócienne, „Szyrtyngi z fabryk B. Schrolla Syna”.  
**Próbki na żądanie wysyłam odwrotną pocztą.**

L. 20 702/900  
**OGŁOSZENIE LICYTACJI.**

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż na **sprzedaż** w celu zburzenia i usunięcia jedno-piętrowego **budynku** w koszarach obrony krajowej, przy ul. Karmelickiej, rozpisuje się ustną **licytację** na dzień 30-go kwietnia b. r., t. j. w **Poniedziałek**, o godz. 12-tej w południe, w **Wydziale ekonomicznym Magistratu**, odbyć się mająca.

Wadium wynosi 100 koron, które licytanci na ręce Komisji licytacyjnej złożą mają.

Warunki licytacyjne przejrzeć można w Wydziale I-szym Magistratu, w godzinach urzędowych. 1333 1

Kraków, dn. 21 kwietnia 1900 r.

**Friedlein.**

**Jaśkowice**

konc. Zakład wodolecznicy

godzinę drogi od Krakowa, stacja kolei w miejscu. Saison leczniczy od 1-go Maja do 1-go Listopada. 1289 2 3

**Hydroterapia** wszelkich systemów obecnie używanych, **masaż**, **elektryzacja**, **kąpiele z soli mineralnych** wszelkiego gatunku.

Lekarz zakładowy: **Dr. Adam Schmidt**

**Ceny umiarkowane.**

**Restauracja** we własnym zarządzie i bogato zaopatrzona **Czytelnia**. — Codziennie świeże gazety. **Fortepian**, **Kręgielnia**, **Strzelnica**, **gimnastyka** pod fachowym kierunkiem i t. d. — **Kaplica** mszalna w miejscu, codzienne nabożeństwo.

**Rumpel & Waldek**

**przedsiębiorstwo budowy wodociągów krakowskich i zakład instalacyjny.**

Polecamy się P. T. Szanownej Publiczności do wykonywania **instalacyj wodociagowych** wewnątrz realności, jakoteż **klozetów, łazienek** i t. p. po najtańszych cenach i pod przystępnymi warunkami.

Biuro i nieustająca wystawa przyborów instalacyjnych krajowych i zagranicznych, znajdują się **przy ulicy Zwierzynieckiej L. 4.** — Telefon 109. 799 14 52

**Kosztorysy na żądanie darmo.**

**NAJWIĘKSZA**  
fabryka tego rodzaju  
w Galicji, Czechach, Morawie i Śląsku.

**OSOBLIWOŚĆ!**  
farbiarnia materij jedwabnych i pór strusich we wszystkich barwach.

Najwyższe odznaczenia.  
10 złotych medali.  
**ZYGMUNT FLUSS**  
pierwszorządny zakład  
parowej farbiarni,  
**CHEMICZNA**  
**ralnia**  
materiałów i materij  
wazeli i podobnych  
Fabryka: Berne Zelle 38  
Telefon 213 a 576.

**Własne filie:** w Krakowie tylko przy ul. św. Krzyża pod L. 7,  
we Lwowie tylko przy ul. Sykstuskiej pod L. 26.  
Zamówienia z prowincji wykonuje się skrupulatnie. 608 0 10  
Wobec nadużyć proszę dokładnie uważać na mój adres.

**Młodsze Pomocnika i Praktykanta**  
zdziału korzennego i delikatesów, przyjmie od zaraz  
**Handel Chrześcijański**  
„**POD GWIAZDĄ**” — **A. JANKOWSKI**  
ZAKOPANE. 1337 1 3

**Rządca Dóbr**  
żonaty, 40 lat, morawianin, teoretycznie i praktycznie. we wszystkich gałęziach intensywnie prowadzonego gospodarstwa wykształcony, z długoletnimi chlubnymi świadectwami, w razie potrzeby i kaucją. **poszukuje** odpowiedniej **posady** lub dzierżawy, od 120 — 200 m. Zgadza się i na mniejsze płace i tantiemy od czystego dochodu. — Łask. zgłoszenia pod **J. M.** do działu inseratów. „Głosu Narodu”. 1334 1 2

**Parasolki i Parasole**  
**damskie,**  
ogromny wybór oryginalnych wzorów.

**Kapelusze damskie**  
**jedyny skład**  
w KRAKOWIE zaopatrzony w kapelusze ubrane i nieubrane od najwykwintniejszych do najskromniejszych.

**Kapelusze dzieciinne i kapturki**  
pluszowe, filcowe, batystowe, jedwabne i słomkowe w ogromnym wyborze.

**Przybory do modniarstwa**  
**wstążki,**  
klamry, gazy, kwiaty, pióra strusie i różne fantazje w najmodniejszych pastelowych kolorach.

**Pracownię kapeluszy**  
**znaną**  
tak z dobrego smaku w ubieraniu kapeluszy jak starannego wykonania roboty, polecają

**ZIMLER i SPÓŁKA**  
Kraków, Rynek, Linia A-B 41,  
**Magazyn nowości.**  
Dla PP. Modniarek 900 12 12  
ceny hurtowne.

**PIEGI,**  
plamy wtrąbane i inne nieczystości skóry znikają już po 7 dniach zupełnie bezpowrotnie, po używaniu **Dra Christfa** znakomitego, nieszkodliwego **kremu z ambry**.  
Prawdziwy tylko w zielono zapieczętowanych oryginalnych słoikach po 80 ct.  
Główny skład dla Lwowa w aptece pod „srebrnym orłem” **Zygmunta Buckera**; w Krakowie w aptekach **W. Redyka** i **E. Hellera**; w Brodach w aptece **Leo Kalür**. 549 28 30

**Zakład św. Józefa**  
dla osieroconych chłopców  
w Krakowie, przy ulicy Karmelickiej Nr. 66,  
poleca na sezon wiosenny:  
**Nasiona warzywne i kwiatowe**; **Szczepy i krzewy owocowe**; **Wielki wybór drzewek szpilkowych „Coniferów”**; **Cebulki, bulwy i kłącze kwiatowe**; **Sadzonki warzywne i kwiatowe.** 758 6 0  
**Wielki wybór roślin doniczkowych ciepłarnianych.** — Przyjmuje zamówienia na **bukiety, wieńce i t. d.**  
**Cerniki na żądanie bezpłatnie.**

**Podziękowanie.**  
Niniejszem składam publicznie serdeczne podziękowanie W. Panu Drowi **Ziarnce** oraz Zarządom szpitala św. Łazarza, za troskliwą i szybką pomoc, daną mojej żonie, w jej ciężkiej chorobie. 1331  
**August Zawada.**

**Więckowice Dwór**  
p. Wojnicz, sprzedaje **kurze jaja „Peking”**, kurze „Langshan” i **indyjskie amerykańskie.** 1332

**Poszukuje** od 1 maja r. b. do panienki 10 letniej, **osoby** w średnim wieku, dobrze wychowanej, łagodnego charakteru i skromnych wymagań. Zgłoszenia listownie: „Jaraczewski, Strzelecka Nr 15. 1330 1 2

**APTEKA**  
„pod Białym Orłem” w Krakowie, do sprzedania. Pośrednictwo wykłuczono. Adres: T. Siedlecka, Kraków, ulica Krzywa L. 7. 1335

**Przeznaczone litery i liczba 18<sup>c</sup>**  
ma list na Poczcie. 1336 1 1

**Skład maszyn rolniczych**  
**Franciszka Albina**  
— W PODGÓRZU —  
poleca  
**ROWERY**  
pod korzystnymi warunkami na spłaty. 1214 5 6

**Skład Win Greckich**  
KRAKOW  
ulica Jagiellońska L. 7,  
poleca

**wyborne**  
**Wódki Gdańskie**  
z Dystylarni Bialskiej



**Kminkowa,**  
**Pomarańczowa,**  
**Wiśniowa,**  
**Złotówkę,**  
butelka cała 1 złr. 30 ct.  
mała na próbę 35 cent.

ORAZ  
**Wódki Dra J. Zdunia**  
**Winiak**  
**Borówczankę**  
**Jałowczak**  
**Gorzką**  
**Kminkówkę**  
**Kontuszkówkę**  
**Tarniówkę.**  
**Wysyłki na prowincję odwrotnie.**

**Dworek**  
składający się z 3-ch pokoi, przedpokoju i kuchni, w ładnej, górskiej okolicy, na sezon letni **do wynajęcia.** — Do kolei 6 km. Bliższych informacji udzieli Zarząd dóbr Łętownia. 1209 4 6

**Wielki wybór!**  
**NA MAJ!!**  
Figury N. Panny z Lourdes i inne,  
Książeczki „U stóp Maryi” Rafaeli — „Na Maj i na zawsze”  
Goliana, i inne. Obrazy i obrazki najrozmaitsze, poleca  
Specjalny skład artykułów treści religijnej **Kazimierza Zajączkowskiego** w Krakowie, plac Maryacki 8.



Samodzielnie pracujący, rutynowany  
**kantorzysta handlowy**  
biegły w księgowaniu, rachunkowości oraz korespondencji polskiej i niemieckiej, przyjmie stosowną posadę w większym mieście lub biurze fabrycznym. Jest on katolik, ślązak, liczący lat 35. Listy adresować należy pod godłem „Sumiennosc” do Działu nseratowego „Głosu Narodu” w Krakowie. 1012

**Pomocnik handlowy**  
zawodu korzennego, dobrej konduity, jak również **uczeń**, z ukończonym 14-stym rokiem, znajdzie miejsce w handlu  
**J. Schaitter i Spółka**  
W RZESZOWIE. 1086 7 8

**WSZELKIE TKANINY**  
własnego wyrobu,  
czysto lniane, z najlepszych gatunków przedży,  
jako to:  
Weby z apreturą i bez — płótna od najgrubszych do najcięższych, zwykłej i podwójnej szerokości (od 80 do 200 cm.) — dymy wzorzyste — chusteczki białe i kolorowe — obrusy i serwety w wszelkich gatunkach — garnitury do kawy — ręczniki — dreluchy — materje na ubrania bawełniane i półwełniane (Zeigi) — itp. wyroby po cenach bardzo umiarkowanych — poleca

**Mieczysław Gonet**  
w Korczynie (p. loco).  
Również poleca własnego wyrobu **ROLETY** **patyczkowe**.  
Cenniki i próbki żądanych towarów za darmo i opłatnie. 1136 6 8

**Ogrodnik**  
kawaler, z ukończoną szkołą ogrodniczą, teoretycznie i praktycznie wykształcony we wszystkich gałęziach ogrodnictwa, oprócz tego znający się na wzorowej chodowli chmielu, uprawie wikliny koszykarskiej i pszczelnictwie, z oryginalnymi świadectwami — **pragnie zmienić posadę** — Adresu udzieli: Dział inzeratowy „Głosu Narodu” pod L. 1282 1282 2 3

**Crab Apple Blossoms**  
jest ulubionem pachnidłem eleganckiego świata  
**LAVENDER SALTS**  
najlepszy zapach pokojowy  
The Crown Perfumery Comp., London.  
Zapachy: Crown Violet, White Rose, Ambre, Peau, D'Espagne, Orchidia, Crab Apple Blossoms, Chypre, Violette Ambree, Reseda.  
Do nabycia we wszystkich składach perfum i drogueryj.  
1114 4 5! **Nowość!** Zapach Souvenir de Marie Antoinette. Extra Violet.  
Generalny zastępca: E. NEUHAUS JUN. Wien, I., Fährichgasse Nr. 10, Telephon 8598.

**Dzierżawa.**  
Majątek 400 morgowy, z tego przeszło 60 morg łąk, koło Krakowa, jest do **wydzierżawienia zaraz lub od 1-go Lipca**, z powodu przesiedlenia właściciela. Zgłoszenia pisemne pod „Dzierżawa” przyjmuje Dział Inzeratowy „GŁOSU NARODU”. 1269 3 5

**Kamienica**  
duża, z oficynami, stajniami, wozownią i ogrodem, z dochodem 5.000 złr., w Krakowie przy ulicy Batorego, dobrze zbudowana 1140 9 0  
**jest tanio do sprzedania.**  
Kapitał potrzebny około 25.000 złr.  
Wiadomość: Dział inzeratowy „Głosu Narodu”.

**Jaja kur rasy Langshan**  
zupełnie czarnej bardzo rostej, i niesliwej, sprzedaje po 20 ct. za sztukę, loco poczta Grabiny, bez opakowania, które przy odbiorze wyżej 20 sztuk nie liczy się, z Kurnika zarodowego Tow. Rolnicz. Krakowskiego  
**E. KAMIŃSKI** 1311  
w Przyborowiu, poczta Grabiny, pod Dębicą.

**Propinacja Bierzanów**  
jest od 1-go lipca 1900 r. do oddania.  
Reprezentacja c. k. uprz. zakł. fabrycz. w Tenczynku  
**Kraków, Bracka 11.** 1268

**Dwa świetne interesa**  
dające 12% czystego dochodu, bez żadnego ryzyka, w pełnym ruchu zostające, poszukują celem powiększenia i rozszerzenia swego działania, ludzi mających kapitał od 50 do 100.000 złr. — Najlepsza sposobność, dla osób niechęcych dziś gospodarować na wsi, ani kupować realności w mieście, chcących żyć spokojnie z odsetek od swego kapitału; mogą atoli także wziąć udział osobisty w przedsiębiorstwie za osobnem — prócz procentu — wynagrodzeniem. Ryzyko wykluczone. — Wiadomość: Jan Strycharski, Kraków. 1180 5 0

**Poczta Krzeszowice**  
poszukuje 1248 4 6  
**ekspedytorki.**

**Dom do sprzedania**  
na Grzegórkach pod L. 67, piętrowy, wraz z oficynami parterowymi o 23 ubikacjach i stajni. Dochód domu wynosi 1200 złr. rocznie, ciężar domu 8500, dopłaty 8000 złr — Właściciel Jan Klimek. 1255 3 5

**Podejmuje się**  
robienia sukien w domach prywatnych. „IZA” Florjańska 39 drzwi 7, Kraków. Proszę listownie. 1299

**Pierwszy Skład Maszyn Rolniczych w Podgórzu**  
**FRANCISZKA ALBINA**  
przyjmie 1276 2 3  
**Uczciwych Zastępców.**

**Do wynajęcia** zaraz lub od 1-go maja 1266 3 3  
**duży pokój**  
o dwóch lub o jednym oknie, na I szem piętrze, w Krakowie przy ulicy Nad Rudawą Nr. 21.

**„Flora“**  
W pracowni sukien damskich w dzielni lekcji kroju systema francuskiego oraz najwziewszymi wiedeńskim, po przystępnych cenach. „Flora” Kraków, ul. Karłowicza Nr. 17. 1304 1 4

**Do wynajęcia**  
Przy ul. Sławkowskiej L. 23:  
Trzy Pokoje, przedpokój i kuchnia na II-giem piętrze, od 1-go Lipca;  
Dwa Pokoje i kuchnia, w oficynie, na II-giem piętrze, od 1-go Maja;  
Pokój Kawalerski i przedpokój, na I-em piętrze, zaraz. 1293  
**Wiadomość na miejscu.**

**Skład Główny**  
Kraków, Jagiellońska 7  
sprzedaje i wysyła  
**Wodę Ondrzejowską**  
w Butelkach  
objętości: 1<sup>6</sup>/<sub>10</sub>, 7<sup>1</sup>/<sub>10</sub>, 5<sup>1</sup>/<sub>10</sub>  
Litra.

**Na sprzedaż**  
utrzymują również  
W KRAKOWIE:  
K. Wiszniewski, Apteka,  
H. Pachucki, Drogueryja,  
Edm. Klimek,  
A. Chociszewski,  
J. Konopnicki,  
J. Kijak,  
Rehman & Hendrych,  
Porzycki i Gawlas,  
A. Frass.

W PODGÓRZU:  
Kaczmarowski i Spółka,  
Kolloros, Restauracja.

Rok założenia 1780 **Woda Mineralna** Rok założenia 1780  
**„ONDRZEJOWSKA“**  
**Stołowa (Andersdorfska) Lecznicza**  
**Naturalna Szczawa Alkaliczna**  
**ze źródła Marii Teresy w Ondrzejowie w Sudetach.**  
Najlepszy i najtańszy stołowy napój orzeźwiający.  
W celach leczniczych używana z wielkim powodzeniem — w katarze żołądka, braku apetytu, influenzy, kaszlu, zaflegmieniu, chrypce i t. p.

### UWAGA!

Wiele zapytań co do terapeutycznej wartości tej od 200 lat znanej i używanej Szczawy Ondrzejowskiej w stosunku do „Giesshüblera” i „Emskiej” wody, znajdują najlepszą odpowiedź w porównaniu wyniku analiz, dokonanych przez Dra E. Ludwig’a, Dra Schneider’a i Dra Struve.

W 10.000 częściach	Sole jako poj. węglany	Sole jako bezwodne dwuwęglany	
	Giesshübler	Andersdorfska	Emska
Alkalia, Sód, Magnezja, Wapno etc. . . . .	13.855	19.093	15.180
Zelaza, Mangan . . . . .	0.477	0.359	0.026
Kw. siarkowego i połączeń chlorowych (Soli kuch. etc.) . . . . .	1.566	0.084	11.081
Części ziemnych . . . . .	0.026	0.001	0.194
Suma części stałych . . . . .	15.924	19.537	26.481

Znaczna nadwyżka wolnego kwasu węglowego (22.8579) i odpowiedni stosunek składowych części mineralnych, siłom trawienia żołądka bardzo korzystny, — czynią **Szczawę Ondrzejowską** przede wszystkim bardzo przyjemną do picia stołowego.

**Przewyższa wszystkie Wody mineralne.**

**Do nabycia w Głównym Składzie Kraków, Jagiellońska 7,**  
oraz u obok wymienionych firm. Wysyłki na prowincję odwrotnie.



Za spokój + duszy ś. p

**KAZIMIERZA Saryusz ZALESKIEGO**zmarłego dnia 18 b. m.  
odprawionem będzie**Nabożeństwo żałobne**w poniedziałek dnia 30 kwietnia 1900  
o godzinie 9 rano w kościele O. O.  
Reformatów. 1340

# NA MAJ

## najnowsze czytanki

tegoroczne z przykładami

a także

**wielki wybór figur Najśw. Panny**w różnej wielkości,  
z zakładów artystycznych Pa-  
ryża i Monachium — poleca  
**księgarnia katolicka 724****Dra Wład. Miłkowskiego**  
w Krakowie, Rynek.**Firma Kalczyński**

Szewska L. 11, 1309

poszukuje Panien do staników.

**20.000 złr.**jest do umieszczenia na hipotekę realności,  
oraz dom trzypiętrowy ze stajnią,  
wózownią i ogrodem, w najpiękniejszej  
części miasta, przynoszący 7 1/2% czystego  
dochodu, jest do sprzedania. — Wiadomość  
w kancelarii adwokata **Dra T. Gluźnińskiego**  
Kraków, ul. Szewska 19. 1147 0 0

\*\*\*\*\*

## Koło Bielan

korzystny folwark, z dochodem stałym  
5.000 złr. netto, w ręku przemysłowca mo-  
gący dać znacznie większy dochód, jest z  
powodu stosunków familijnych, **zaraz**  
**do sprzedania.**Na zapytania pod: **E. J. D 1146** do  
Działu inserat. „Głosu Narodu“ udzieli się  
bliższych wyjaśnień. 11 6 8 10

\*\*\*\*\*

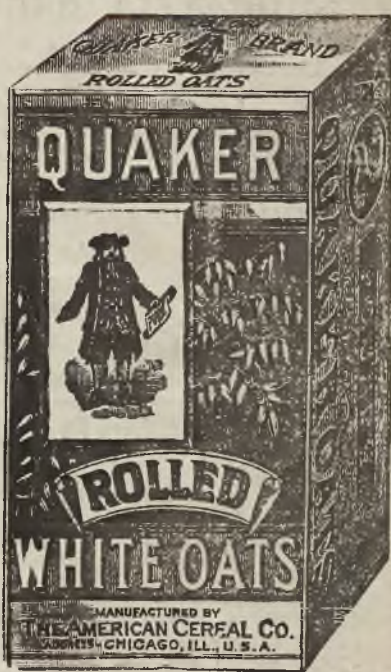
## Roze wysokopienne

w najpiękniejszych dawniejszych, oraz nowszych  
odmianach z 2—3 letnimi koronami, które już  
zeszłego roku obficie kwitły, poleca jak dawniej:**specjalna hodowla róż**  
**Stanisława Jeżeka w Wadowicach.**Dwu—trzech letnie egzemplarze po 60 cent,  
jednoletnie po 40 ct za sztukę. Zamówienia od 10  
sztuk począwszy fanko do wszystkich stacyj ko-  
lejowych w kraju. 1246 4 4Sadzonki warzyw i kwiatów, cebulki kwiatów  
i rośliny zimotrwałe po najniższych cenach.**4 000 złr.**netto przynoszący folwark, w dzierża-  
wiony włóscianom w okolicy Bochni, mo-  
gący być tymże dzierżawiającym po 400 złr.  
przeciętnie rozparcelowany, lub też tak jak  
jest: 25 mrg gruntu i budynki na letnie  
mieszkanie dla siebie, reszta w dzierżawie  
pozostawiony, jest za cenę 4 60.000 złr.,  
na czem ciąży dług bankowy 36.000 złr.  
**do sprzedania.** Dla pokazania i per-  
traktacyj upoważniony p. Jan Strycharski  
Kraków, Jagiellońska 7. 1225 5 0

## POMOCNIK

potrzebny do handlu deli-  
kates w.Bliższa wiadomość: Dział inserat. „Głosu  
Narodu“ p. l. 1290, 4 4

# Quaker Oats

**Wszędzie do nabycia w 1/2 i 1 funt. pakietach (z przepisem przyrządzenia.)**Wzmacnia i zasila dzieci, jak żaden inny środek pożywienia. — Nie  
sprawia zatkania a zapobiega katarowi żołądka.**Dla kuchni w ogólności**daje „Quaker Oats“ (amerykański łuszczone owies) następujące ko-  
rzyści: gotuje się prędko (w 15—30 minutach), klei się bardzo  
dobrze ugotowany nawet w czystej wodzie, odpada zatem wszelka  
zasmażka przy tak zwanych fałszywych zupach i sosach. Wszystkie  
potrawy z „Quaker Oats“ mają smak delikatny; Quaker Oats  
jest bardzo wydajny (spory), zatem tani w użyciu. 355: 20 0**Zastępca: M. Czerwiński, Kraków, ulica Grodzka Nr. 37.**

## Najnowsze dzieło:

**KAZANIA na niedziele i święta**  
**całego roku**\* \* przez ks. J. Stagracyńskiego \* \*  
dwa grube tomy 1279(t. I str. 767, t. II str. 743) opuściło właśnie  
prasę i kosztuje egz. brosz. 8 złr. (16 k) egz.  
opr. w półskórce 10 złr. 60 ct. (21 k. 20 h.)  
już z przesyłką franko. Należytość można spła-  
cać ratami. — Polecamy również w wielkim  
wyborze obrazki i książki modlitewne, przezna-  
czone jako „Pamiętka i Komunii św.“ Cenniki  
rozsyłamy na żądanie bezpłatnie. — Uprzejmie  
zamówienia prosimy przysłać pod adresem:  
**Kubaczka & Lang, księgarnia w Białej.**

## !!! Dla Smakoszków!!!

Kto chce się dowiedzieć, co to jest  
prawdziwa, czysta, stara 1133 8 6

## •• żytniówka ••

niech posle do „Składu Win  
Greckich“ Kraków, Jagiellońska  
Nr. 7, po Buteleczkę z r. 1886\* \* \* za 2 korony \* \* \*  
a będzie miał czem się delectować.

## Do sprzedania LAS

przestrzeni 1500 morgów, w Galicji wscho-  
dniej, drzewo bukowe i jodłowe zdrowe,  
równe i piękne, nadające się szczególnie do  
parowych fabryk stolarskich. Kapitał 100  
tysięcy potrzebny, — ewentualnie i spółka  
zawartą być może. — Zgłoszenia dla chęć  
kupna mających, lub o spółkę traktujących,  
poh literami **L. S.** do Działu insera-  
towego „Głosu Narodu“. 1327 2 3**1 1/2 litrową Butelkę za 90 centów****3/4 " " " 50 "****smacznego, czystego i naturalnego**  
**Wina Austrjackiego**

## MAILBERGER

POLECA

1449

**„Skład Win Greckich“**

Kraków, ulica Jagiellońska Nr. 7.

WYSYŁKI ODWROTNIE.

**Tylko 1 kor. za 3 ciągnięcia. OSTATNI MIESIĄC****Główna wygrana 60.000 kor., 15.000 kor. i 12.000 kor.**

gotówką z potrąceniem 20%. 1176

**Losy na Inwalidów**  
**po 1 koronie**I. Ciągnięcie dnia 19 Maja 1900.  
II. Ciągnięcie dnia 7 Lipca 1900.  
III. Ciągnięcie dn. 10 Listopada 1900.do nabycia we wszystkich kantorach wekslowych miasta Krakowa — dla wygody można zama-  
wiać także przez Dział inseratowy „Głosu Narodu“.

## ECHTES EAU DE COLOGNE RUSSE

**VON DELETTREZ PARFUMEUR PARIS**Do nabycia w składach perfumerji, drogueryj i t. p. 1115  
Jeneralny pastępa: **E. Nenhaus, jun.** Wiedeń, I., Fährichgasse Nr. 10, Telefon 8588.

## PANNA

znająca krawieczkę, poszukuje  
zajęcia w domach prywatnych.  
Zgłoszenia dla „J. D. 614“ przyjmuj-  
je dz. ins. „Głosu Narodu“. 614**W składzie fortepianów**  
**Planin i Harmonij****J. Radziszewskiego**  
**i Spółki 728**Sprzedaż, zamiana, wynajem  
przy odpowiedniej gwarancji  
sprzedaż na raty.

Rynek główny Nr. 29. Kraków.

**Poszukuje się Panny**uzdolnionej do udzielania nauki  
haftu maszynowego za stałą płacą.  
Zgłoszenia przyjmujże skład maszyn  
do szycia, Florjańska 34, między  
2 a 3 popołudniu. 1307**Handel towarów**  
**korzennych**ze sprzedażą naty i trafką, przy  
Krakowie, jest z wolnej ręki do  
odstąpienia. Adres poda dział  
inser. „Głosu Narodu“ pl. 1315.

## Ekonom

z praktyką poszukuje miejsca.  
zaraz. Zgłoszenia pod **E. S.**  
p. rest. Wielkie Drugi 1314

## PANNA

potrzebna do sprzedaży wody  
sodowej. Wiadomość w apte-  
ce **A. Siedleckiego** w Kra-  
kowie. 1318 2 3**Szukam POKOJU**  
umeblowanego lub bez, ewen-  
tualnie z utrzymaniem, zaraz,  
lub od 1 Maja. Zgłoszenia do  
30 kwietnia, pod **Doktor M.**  
p. rest. Kraków. 1319 2 3

## UCZNIA

poszukuje

**Cukiernia w Krakowie.**  
Wiadomość w Gł. Agencji Dzien-  
ników i Ogłoszeń **J. Hopcasa i A.**  
**Salomonowej** w Krakowie. Pl. Ma-  
rjański 1. 2 1326 2 10

## Kawiarka

z dobrymi świadectwami, mo-  
że się zaraz zgłosić do Cu-  
kierni w „Grand Hotelu“ w  
Krakowie. 1325 2 2.

## 2 Folwarki

7 kilometrów od Krakowa,  
przy stacji kolei, w ob-  
szarze 120 i 230 morg  
ziemi I-szej klasy, wraz  
z budynkami,**ma do sprzedania****Jan Strycharski**Kraków, ulica Jagielloń-  
ska Nr. 7. 342